

BAPTISTA ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Módosítva: 2022. augusztus

Hatályos: 2022. szeptember 1.

Tartalom

PREAMBULUM	5
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	6
AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	7
HELYZETELEMZÉS	8
A MŰVÉSZETI ISKOLA HELYE, SZEREPE A TÁRSADALOMBAN	8
A MŰVÉSZETI ISKOLA HELYE KISÚJSZÁLLÁS KULTURÁLIS ÉLETÉBEN	8
Zene.....	8
Néptánc.....	9
Képzőművészet.....	9
FÖLDRAJZI, DEMOGRÁFIAI KÖRNYEZET	10
A MŰVÉSZETI ISKOLA JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETE	10
SZEMÉLYI, TÁRGYI FELTÉTELEK.....	10
Szervezeti felépítés.....	10
Személyi feltételek.....	11
Tárgyi feltételek	12
1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA	14
1.1. A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS ALAPELVEI ISKOLÁNKBAN	14
1.2. A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS CÉLJAI ISKOLÁNKBAN	14
1.3. A BAPTISTA ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA CÉLJAI, KÜLDETÉSE	15
1.4. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT BIZTOSÍTÓ INTÉZKEDÉSEK	16
1.5. A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLOKBÓL KÖVETKEZŐ FŐ TARTALMI ELEMEI	16
2. A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS FELADATAI ISKOLÁNKBAN	17
2. A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS FELADATAI ISKOLÁNKBAN	17
2.1. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	17
2.2. A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS ELJÁRÁSAI, MÓDSZEREI ÉS ESZKÖZEI.....	17
2.3. A SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉSE A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS SORÁN	18
2.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS MŰVÉSZETI NEVELÉSSEL ÉS OKTATÁSSAL	18
2.4.1. Közösségfejlesztés tanítási órán.....	18
2.4.2. Közösségfejlesztés tanórán kívül.....	19
2.4.3. Közösségfejlesztés kamarazenei foglalkozásokon	19
2.5. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	19
2.5.1. Pedagógus és szülő együttműködése, a kapcsolattartás formái	20
2.5.2. Pedagógus és tanuló együttműködése, a kapcsolattartás formái	20
2.5.3. Az intézmény partneri kapcsolatai	20
2.6. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	21
2.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	21
2.8. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA MŰVÉSZETI ÁGAINAK CÉLJAI ÉS FELADATRENDSZERE.....	21
2.8.1. Zeneművészet.....	21
2.8.2. Néptánc.....	22
2.8.3. Képzőművészet.....	23
2.8.4. Szín- és bábművészet	24
3. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA FELADATA A CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	25
3.1. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	25
3.1.1. Tehetségkutatás és -gondozás az iskolában	25
3.1.2. Feladatok a kiválasztásnál:	25
3.1.3. A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:	26
3.2. ZENEI VERSENYEK, TÁNCRENDEZVÉNYEK, FESZTIVÁLOK, TALÁLKOZÓK ÉS KIÁLLÍTÁSOK PEDAGÓGIAI FUNKCIÓJA	26
3.3. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBTANULÁS LEHETSÉGES IRÁNYAI:.....	27
4. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS ALAPPROGRAMJA 1. SZÁMÚ MELLÉKLET ALAPJÁN	28
AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA HELYI TANTERV I.	28
ZENEMŰVÉSZET	28
ELEKTROAKUSZTIKUS ZENE	31
NÉPZENE	32
TÁNCMŰVÉSZET	34
KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG.....	35
HANGSZERES TANSZAKOK	37
FURULYA.....	37
FUVOLA	37
OBOA.....	38
KLARINÉT	39

KÜRT	42
TROMBITA	42
TUBA	42
HARSONA	42
SZAXOFON	43
ÜTŐ	43
GITÁR	44
ZONGORA	45
SZINTETIZÁTOR (KEYBOARD)	45
HEGEDŰ	47
GORDONKA	51
NAGYBŐGŐ	51
NÉPI HEGEDŰ	51
ELMÉLETI TANSZAKOK.....	56
SZOLFÉZS	56
ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM.....	56
EGYÉB TANSZAKOK	56
KAMARAZENE	56
ZENEKAR	56
KÓRUS	56
NÉPTÁNC	56
KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSzet	58
5. A BAPTISTA ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA	60
MŰKÖDÉSÉNEK RENDJE	60
5.1. TANULÓI JOGVISZONY	60
5.2. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL RENDJE, HELYI SZABÁLYAI	60
5.3. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI:	60
5.3.1. <i>Tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai:</i>	61
5.4. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS:.....	61
5.4.1. <i>A beszámoltatás és számonkérés formái:</i>	62
5.4.2. <i>Az értékelés rendszere:</i>	62
5.4.3. <i>Az értékelés célja:</i>	62
5.4.4. <i>Az értékelés helye a tanítás folyamatában:</i>	62
5.4.5. <i>Súlypontok:</i>	62
5.4.6. <i>A növendék munkájának értékelése:</i>	62
5.4.7. <i>A növendékek jutalmazásának elvei</i>	63
5.5. A MŰVÉSZETI ISKOLA STRATÉGIÁJA:	63
5.6. KÖZÉPTÁVÚ FEJLESZTÉSI CÉLOK:.....	63
5.7. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK	64
5.8. A TANKÖNYV KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI ISKOLÁNKBAN:	64
AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS 2022/2023-AS TANÉVTŐL ÉRVÉNYES ALAPPROGRAMJA 2. SZÁMÚ MELLÉKLET	
HELYI TANTERV II.	65
PEDAGÓGUSAINK ÁLTAL ALKALMAZOTT NEVELÉSI ELVEK	65
AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	65
TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	65
<i>A vizsgaszabályzat célja</i>	65
<i>A vizsgaszabályzat hatálya</i>	65
<i>A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai</i>	66
<i>Alkalmassági vizsga szabályai</i>	66
A LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM SZAKMAI EREDMÉNYEINEK BEÉPÍTÉSE AZ ISKOLÁK PEDAGÓGIAI	
PROGRAMJÁBA AZ EFOP-3.2.6-16-2016-00001 SZÁMÚ PROJEKT VONATKOZÁSÁBAN	67
TÁJÉKOZTATÁS A PEDAGÓGIAI PROGRAMRÓL.....	67
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	68
NYILATKOZAT	69
1. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	70
2. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	74
3. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	75
4. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	76
5. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	77
TEHETSÉGGONDOZÁS	77
<i>1. Nevelési cél</i>	78

<i>II. Alapelvek</i>	78
<i>1. Tehetségtámogatás keretei</i>	79
<i>2. Tehetségtámogatás alapelvei</i>	79
<i>3. Tehetségtámogatás tevékenységei</i>	80
<i>III. Feladatok</i>	81
<i>IV. Eszközök</i>	83
<i>V. Megvalósításukat segítő tevékenységek</i>	83

BAPTISTA OKTATÁS

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb. 13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőttkeresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptervékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Az iskola elnevezése: Baptista Alapfokú Művészeti Iskola

OM azonosító: 201730

Az intézmény típusa: alapfokú művészeti iskola

Évfolyamok száma:

- a.) előképző 1-2 évfolyam
- b.) alapfokú képzés 1-6 évfolyam
- c.) továbbképző 7-10 évfolyam

A tanulók az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam végén pedig művészeti záróvizsgát tehetnek.

Székhelye: 5310 Kisújszállás, Rákóczi u. 3.

Alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágban HELYI TANTERV I. és HELYI TANTERV II. követelményei szerint

Telephelyei:

- 1.) 5310 Kisújszállás Nyár u. 8. sz. (Kisújszállási Művelődési Központ és Könyvtár, Papi Lajos Alkotóház)
Alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ágban HELYI TANTERV I. és HELYI TANTERV II. követelményei szerint
- 2.) 5310 Kisújszállás Rákóczi út 1. (NABOK Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye)
- 3.) 5310 Kisújszállás, Rákóczi út 3/d sz. (Kisújszállási Művelődési Központ és Könyvtár, Nagykun Klub elnevezésű épülete)
Alapfokú művészetoktatás táncművészeti ágban HELYI TANTERV I. és HELYI TANTERV II. követelményei szerint
- 4.) 5200 Törökszentmiklós, Kölcsey F. u. 21. (Baptista Szeretetszolgálat EJSZ Kölcsey Ferenc Általános Iskolája)
Alapfokú művészetoktatás táncművészeti ágban HELYI TANTERV I. követelményei szerint

Fenntartója, felügyeleti szerve: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

HELYZETELEMZÉS

A művészeti iskola helye, szerepe a társadalomban

A magyar iskolarendszerben a zeneoktatás már száz éve fontos helyet foglal el. Az évek alatt különböző változásokon ment át, de mindig létezett és fejlődött. Az 1945-öt megelőző időszakban az alapfokú zeneoktatás intézményesült formái még igen kis számban voltak jelen. Érdekes, hogy a múlt század végén előbb a felső, majd a középfokú oktatás alakult ki. A mai iskolarendszer, amelynek már része a művészetoktatás is, az ötvenes években nyerte el mai formáját, amikor elsősorban a nagyobb városokban megalapították az állami zeneiskolákat. Ezek a hetvenes években a környező kisebb községek felé fordulva úgynevezett kihelyezett tagozatokat hoztak létre, megteremtve ezzel a vidéki zeneoktatás alapjait. A rendszerváltás aztán döntő fordulatot hozott ezen a területen is. Az 1993-as közoktatási törvény a magyar közoktatás részeként ismeri el az alapfokú művészetoktatási intézményt. Maga az új megnevezés – művészetoktatás – már jelzi a fejlődés új irányát is, hiszen a zeneiskolák egyre nagyobb számban fordultak más művészeti ágak felé is. Így például a képző- és iparművészet, valamint a táncművészet felé. Kísérleti tantervek jelentek meg ezeknek a tárgyaknak az oktatására, melyek aztán rohamosan terjedtek az országban.

Az intézmény típus finanszírozása is igen sok változást megélt. Azzal, hogy a közoktatási törvény állami feladatként ismerte el, normatív támogatást is rendelt hozzá. A kezdeti időben ez nagyon jó pozíciókat biztosított az iskoláknak és a fenntartóknak, viszont a későbbiekben - több ok miatt - ez a tendencia kedvezőtlen irányt vett.

Az elmúlt évtizedekben többszörösére nőtt a művészetoktatásban résztvevő intézmények és diákok száma. Ez a növekedés a 2007-ben kötelezővé tett minősítési eljárás lefolytatása után, illetve a jogszabályok szigorodásának következtében mára megállt. Európai összehasonlításokat tartalmazó tanulmányok, statisztikák azt mutatják, hogy az alapfokú művészetoktatásban résztvevők aránya magasan kiemeli hazánkat a többi európai ország közül. A zeneoktatás terén nemzetközi összehasonlításban magasan kiemelkednek eredményeink is. Az elmúlt évtizedben a zene és egyéb művészetek tanulása iránt szembetűnően megnőtt a társadalmi érdeklődés. Korunkban a technikai civilizáció vívmányainak tömeges elterjedése, a médiaszolgáltatások bővülő kínálata - előnyei mellett - visszafogja a fiatalok aktivitását, kifejezőkészségét, kevés teret ad a kreatitásnak, szétördeli a társas kapcsolatokat. A művészetoktatás viszont éppen ezeket fejleszti. Másrészt viszont a művészet a „haszontalan dolgok tudománya” kategóriájába tartozik. Azt a képzettséget, azt az információt, azt a komplexitást, amit a művészetoktatás ad a gyerekeknek, az iskolák és a szülők jelentős része nem tekinti a továbbtanulást a munkaerő piaci esélyeket alapvetően és elsődlegesen befolyásoló értéknek. Csak a piacképes tudás számít.

A zenetanár szemével: a világban végbement változások az elmúlt évtizedekben folyamatosan alakították a társadalom és a művészetek – köztük a zene – viszonyát. Megváltozott az emberek életmódja, értékrendje. A civilizáció javainak megszerzése nagy tömegek első számú céljává vált. Ez túlzott anyagiassághoz vezetett. Átalakult a kultúra szerkezete. A könnyű műfaj minden területen, így a zenében még inkább előre tört. Éppen ezért ma különösen nagy a pedagógus felelőssége abban, hogy képessé tegye a tanulókat az értékek felismerésére. A művészetek és ezen belül a zene semmihez nem fogható embernevelő szerepe fontos az országnak, a helyi közösségeknek, a szülőknek, a gyerekeknek. Az ilyen iskolák nemcsak azokat a gyerekeket alakítják, akik az órákat látogatják, hanem a teljes környezetükre hatással vannak. Felemelkedni, sikereket elérni csak kiművelt emberfőkkel lehet.

A művészeti iskola helye Kisújszállás kulturális életében

Zene

1962-ben a Karcagi Állami Zeneiskola fiókiskolájaként elindult a városban a zeneoktatás. 1967-ben vált önállóvá és 1968-ban a Rákóczi u. 3. szám alatti épületbe költözik, ahol jelenleg is működik. A gondos beiskolázásnak köszönhetően napjainkig több mint 70 tehetséges kisújszállási növendék került zenei pályára. Az iskola mindig meghatározó szerepet töltött be a város kulturális életében.

1998-ban kezdődött az a hangversenysorozat, melyen lehetőséget kaptak a bemutatkozásra az iskola elszármazott, pályára került növendékei. Új kezdeményezés volt - az iskola tanárai és növendékei

közreműködésével - a farsangi hangverseny megrendezése, ami lehetőséget adott arra, hogy a tanárok megmutassák, hogy a könnyű műfaj sem áll tőlük távol. Két év után ennek a rendezvénynek a helyére lépett egy tavaszköszöntő hangverseny, az azt követő évben pedig az MZMSZ (Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége) felhívására április utolsó hétvégéjén hagyományteremtő rendezvényként a Művészetoktatás Napja címet viselő program.

1985 óta a művészeti iskola és a város rendezi a háromévente sorra kerülő Országos Zeneiskolai Kürtversenyt. Ezek a versenyek jó hangulatban zajlanak. Az ország minden tájáról érkezett versenyzők, tanárok meglepedéssel távoznak és elviszik a város és iskolánk jó hírét.

A művészeti iskola épületében tartja próbáit a több mint 25 éve alakult Phoenix kórus, amely iskolánk akkori igazgatónöje, dr. Lázár Szabolcsné kezdeményezésére jött létre. A kórus munkájában részt vesznek az iskola tanárai és volt növendékei. Ez a kórus ide vonzza a környező települések pedagógusait és zenepártolóit is.

A társadalomban bekövetkezett változások a zeneiskola életére is hatással voltak. A megnövekedett lehetőségek miatt egyre kevesebb gyerek választja a kisújszállási középiskolákat, így növendékeink közül is sokan elkerülnek a városból. Ma már nem olyan magas a középiskolások száma, mint pl. évtizedekkel ezelőtt. Főiskolás, egyetemista növendékünk elvéve akad. Ez megnehezíti az iskolai zenekarok működését. Öröndetes viszont, hogy a városban élő, már felnőtt, családos, volt zeneiskolás növendékeink közös akaratra újra zenekarrá szerveződtek. 2000-ben újjá alakult a vonószeneke, melynek fellépései mindig nagy közönséget vonzanak. Városi kezdeményezésre és támogatással 2001 márciusában újra szerveződött a felnőtt fúvós zenekar is, melynek élére szintén sikerült lelkes, tehetséges karmestert találni. A zenekaroknak azóta sok sikeres fellépése volt. A Fúvószeneke nemcsak a városban, hanem a környező településeken és külföldön is szerepelt. Rendszeres fellépője a Debreceni Virágkarneválnak is. Jó kapcsolatot ápol a püspökladányi, az abonyi a szigetvári valamint a karcagi fúvószenekekkel.

Néptánc

1994-től létezik Kisújszálláson néptáncoktatás. Az Arany János Általános Iskola, majd a Művelődési Központ keretei között a folyamatos munka eredményeként megalakult az Árvácska néptánc csoport, 1998-ban pedig az utánpótlást képező Tücsök gyermek néptánc csoport. Az elmúlt évek alatt a szakköri rendszer iskolarendszerré nőtte ki magát. A tiszafüredi Pátria Alapfokú Művészeti Iskola 2001 szeptemberétől beiskolázta a kisújszállási gyerekeket. 2003-ban elérkezett az idő arra, hogy a kisújszállási Városi Zeneiskola kibővítsé tevékenységi körét a táncoktatással is. Ennek a lépésnek köszönhetően sokat javultak a táncoktatás körülményei. 2007-ben állandó próbateremben tarthatják a foglalkozásaikat megfelelő körülmények között. Az eltelt évek során sikerült a viseleteik számát gyarapítani. Fellépéseik meghatározóak emlékeztetésekként, legyenek azok a városban, vagy a város határain túl.

Képzőművészet

Kisújszállás kulturális életében az vizuális művészeteknek mindig jelentős szerepe volt. Ezt a városban látható köztéri szobrok is jelzik. Az ország egyik legjelentősebb lovas szobra, melyet Tápai Antal szobrászművész készített a harmincas években, a Városháza parkjában található. Városunkhoz kapcsolódó két jelentős irodalmár – Arany János és Móricz Zsigmond – teljes alakos köztéri szobra is ebben a parkban látható. Városunkban több olyan középület is van, amelynek pusztá látványa is ízlésfejlesztő. Ilyen a Városháza, a Móricz Zsigmond Gimnázium főépülete, a református és római katolikus templom.

A festészetnek is vannak klasszikus képviselői, mint pl. Korda Béla, Rákosy Zoltán, akik festményeiken az alföldi tájat, a helyi emberek életét és életérzését mutatták be. A múlt és a jelen között átívelő hidat Papi Lajos jelenti.

Papi Lajos helyi szobrászművész 30 éves tevékenysége komoly szerepet játszik a város vizuális életében. Szobraiban a nagykunsági ember életérzése, kultúrája és hagyományvilága tükröződik. Ő hozta létre – műtermes lakásában – a város jelenleg meglévő képzőművészeti gyűjteményének alapjait és lakásának udvarán az első szoborparkot. Halála után lakásának egy része alkotóházzá és képzőművészeti galériává alakult. Ez az épület a mai napig képzőművészeti életünk legjelentősebb színtere. A város amatőr képzőművészeti mozgalmát is ő indította be oly módon, hogy az itt lakó művészetek iránt érdeklődő tehetséges gyerekeket és felnőtteket összegyűjtötte és oktatta. 1981-től ebben felkérésére segítségére volt Kovácsné Bulkay Julianna Szolnok Megyei Nívódíjas Grafikusművész aki ettől kezdve évtizedekig vezette a város felnőtt képzőművész körét egy megyei területi gyermek képzőművész kört, valamint az Arany János Általános Iskola gyermek képzőművész körét.

Későbbiek során a következő generációban három professzionális képzőművész – akik a Magyar Alkotók Országos Egyesületének tagjai – jelent meg a városban: Bészabó András képzőművész, művész-tanár,

Czobor Sándor szobrászművész és Józsa János festőművész. Mindhárman a magyar képzőművészeti élet országos kiállításainak rendszeres képviselői. 2009-től a városban él és alkot Kovácsné Bulkay Julianna volt tanítványa Pintér Attila szobrászművész, MAOE-tag, aki Kő Pál növendékeként végzett a Képzőművészeti Egyetemen.

A művészeti élet szélesebb körben is igen pezsgő. Rendkívül sok tehetséges alkotó él és dolgozik a városban. 1993-ban azzal a céllal jött létre a Kisújszállási Képzőművészek Egyesülete, hogy valamilyen egységbe és kollektívába tömörítse a hasonlóan gondolkodó helyi alkotókat. Több közös kiállításon mutatták be képek, szobraik zömét az Alkotóházban. Munkájuk összefoglalásaként 1994-ben megjelent egy katalógus is. Anyagi támogatottság és állandó bázis hiányában azonban ez is megszűnt.

A 2003-ban bevezetett képzőművészet oktatás sok tehetséges gyereket juttatott különleges lehetőségekhez, azóta már bebizonyosodott, hogy ennek a művészetágnak is van létjogosultsága iskolánkban és tágabban a városban. Az itt megszerzett tudás birtokában minden évben több növendékünk jelentkezik és tesz sikeres felvételit az ország különböző szakirányú középiskolájába, illetve főiskolára.

A képzőművészeti tárgyak oktatása azért is fontos, hogy a városban élő művészek, művésztanárok átadhassák tudásukat az utánuk következő nemzedéknek.

Földrajzi, demográfiai környezet

Kisújszállás 80 km-re fekszik Debrecentől és 50 km-re Szolnoktól. Ez még elviselhető távolság az utazó tanárok számára, akiknek szerepe nagyon fontos iskolánk életében, hiszen kisebb tanszak esetében nem tudunk teljes állású tanárt foglalkoztatni. Viszont nem tartozik egyetlen nagyváros vonzáskörébe sem, így szinte lehetetlen letelepíteni olyan tanárokat, akik számára fontos a zenekari munka. Sem szakmai, sem anyagi szempontból nem vonzó egy ilyen kisvárosban élni, mint a miénk, még annak ellenére sem, hogy az önkormányzat segítőkész, keresi a megoldást arra, hogy minél több értelmiségi válassza lakóhelyéül. Az iskola életét megnehezíti az utazó tanárok viszonylag nagy száma. Intézménytípusunk jellemzője a tanárok ingázása, hiszen egy kisebb létszámú tanszak ellátásához nem lehet letelepedni egy városban.

Alföldi kisváros lévén a lakosság nagy része mezőgazdasággal foglalkozik. A városban nincsenek nagy üzemek, gyárak, kevés a munkalehetőség, az önkormányzat is gondokkal küszködik, ennek ellenére vállalja iskoláinak működtetését.

A városban két általános iskola működik, melyek közül az egyik a sportot emelt szinten oktatja, ugyanitt az alsó tagozat osztályaiban néptáncot is tanulhatnak a gyerekek iskolánk tanárainak irányításával. A másik általános iskolában emelt szintű ének-zene oktatás folyik.

Mivel a környező városokban is van művészeti iskola, növendékeinket csak a városban élő gyerekek közül választhatjuk ki. Kis létszámban vannak bejáró növendékeink a környező kistelepülésekről. Ez esetben elég nagy problémát okoz a rossz közlekedés.

A művészeti iskola jogszabályi környezete

Az utóbbi évtizedek jogszabályi változásai figyelembe vették a művészetoktatás intézményrendszerében történt fejlődést, az intézmény specifikus jellegét és azokat a társadalmi igényeket, amelyek a művészetoktatás iránt megnyilvánulnak.

A közoktatásról szóló többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény az alapfokú művészetoktatási intézményt a közoktatás rendszerébe illesztve, annak egyik intézménytípusaként határozza meg. Jelenleg a 2011. évi CXCV. törvényben foglaltak érvényesek intézménytípusunk működésére. Ezen belül a köznevelési törvény 32. §-ban foglaltak határozzák meg intézményünk működését a 2012 szeptemberében bekövetkezett fenntartóváltás óta.

Személyi, tárgyi feltételek

Szervezeti felépítés

Az iskola élén kinevezett igazgató áll, ő gyakorolja a munkáltatói jogkört. Az igazgató feladatait helyettesével osztja meg, aki távollétében teljes jogkörrel rendelkezik. Az iskola irányításában, a szakmai munka szervezésében, ellenőrzésében részt vesznek a tanszakvezetők (4 fő).

A tanulók száma az elmúlt 10 évben átfedések nélkül 200 - 280 fő között mozgott

Személyi feltételek

Az iskola oktató- nevelő munkáját a munkakör betöltéséhez szükséges képesítéssel rendelkező pedagógusok látják el. A jelenleg itt tanító tanárok közül négyen az iskola volt növendékei. A nevelőtestület minden tagja szakma iránt elkötelezett, metodikailag jól képzett, nyitott, igényes a folyamatos önképzés terén. Rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, melynek köszönhetően szakmájuk területén naprakészek. Mindennapi munkájukban alkalmazzák a megszerzett ismereteket, így tanítványaikat megfelelően tudják irányítani.

Amennyiben megyei, országos versenyen indítanak növendékeket, ezek a növendékek kivétel nélkül eredményesen szerepelnek. A középfokú és felsőfokú intézménybe felvételiző növendékeink eddig mindhárom művészetágban minden esetben felvételt nyertek.

Fontos, hogy az iskola légköre oldott és baráti legyen. Mindenki önzetlenül segítsen és dolgozzon a művészeti iskoláért. Fontos hogy pedagógusaink energiáikat növendékeink tanítására és nevelésére fordítsák. A feladatokat közösen kell megoldanunk, sikeresek csak így lehetünk.

**A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola
tanszakainak végzettség és szakképzettség szerinti ellátottsága
(2022. évi adat)**

Tanszak	szak	isk.végzettség
Zeneművészet ág:		
Fafúvós tanszak:	fuvola, furulya klarinét, szax.	középfok főiskola
Rézfúvós tanszak:	kürt	főiskola
Akkordikus tanszak:	gitár gitár ütő ütő ütő	főiskola középfok egyetem egyetem középfok
Billentyűs tanszak:	zongora zongora	egyetem főiskola
Vonós tanszak:	hegedű hegedű gordonka	főiskola főiskola egyetem
Zeneismeret tanszak:	szolfézs szolfézs zeneelmélet, szintetizátor	főiskola főiskola egyetem
Táncművészeti ág:		
Néptánc tanszak:	néptánc néptánc	főiskola egyetem
Képző- és iparművészeti ág:		
Grafika és festészet:	grafika és festészet	egyetem
Grafika és festészet:	grafika és festészet	középfok

Művészeti iskolánk tantestületében dolgozók kitüntetései, díjai:

- „Miniszteri Dicséret” két fő
- „Aranykatedra” egy fő
- „Kiváló Munkáért” dicséretben egy fő
- Arany János Pedagógiai, Kulturális és Művészeti Díj négy fő, valamint a Mellofon Fúvóegyüttes
- Pro Communitate Urbis Díj egy fő
- Pro Communitate Urbis Díj a zeneiskola tantestülete
- Az MZMSZ alapította Magyar Művészetoktatásért plakét egy fő

Tárgyi feltételek

Épület

Az iskola fő épülete, jellegénél fogva családi hangulatot áraszt. Kellemes, hangulatos udvar tartozik hozzá. Az épület a talajviszonyok és a szélsőséges időjárás miatt időről-időre felújításra szorul. Mivel az alapproblémát nem szüntették meg, a repedések, pár éven belül újra megjelennek. A termek száma nem elég a kötelező feladatok ellátásához. Különösen a csoportos oktatást nehéz megoldani, mert ebben az esetben sok mindenhez kell alkalmazkodni. Szerencsére az iskolák ebben segítséget nyújtanak. Néhány tanárunk az iskolák tantermeiben tarthatja meg az óráit.

2001-ben egy sikeres pályázatnak köszönhetően hat teremben álmennyezetet alakítottunk ki és három falra az áthallás csökkentése érdekében gipszkarton szigetelés került. Ez lényegesen javított az akusztikai körülményeken, így az oktatás minőségén is.

Sikeres pályázatoknak köszönhetően felújíthattuk az iskola használhatatlan bútorait, figyelembe véve a speciális igényeket is. Azóta sokkal kellemesebb, esztétikusabb környezetben folyhat itt az oktatás, ami örömmel tölti el a diákokat és a tanárokat egyaránt. Megújult a tanári és a gazdasági iroda is.

Az iskola előterét parafával burkoltuk, ami rendkívül kellemessé, barátságossá tette a szülők és a gyerekek várakozására szolgáló helyiséget. Ez a burkolat javított az épületben tartózkodók hőérzetén is, nem beszélve a hangszigetelő hatásáról, ami iskolánk esetében nem figyelmen kívül hagyható szempont.

Sikeres városi pályázatnak köszönhetően megtörtént a fűtőkorszerűsítés, ami végre egyenes hőmérsékletet biztosít az egész épületben. Szintén önkormányzati pályázat keretén belül korszerűsödött a világítás.

2007-ben végre birtokba vehettük a felújított Nagykun Klub épületét, amit bár a művelődési házzal közösen használunk, de iskolai költségvetésből kialakíthattuk a néptánc oktatás feltételeinek megfelelő környezetet. A képzőművészet ág a Papi Lajos Alkotóházban működik, ami jelenleg eléggé rossz állapotban van, az épület és a szobor kert egy nagy felújítás után kiváló helyszín lesz az oda járó növendékek oktatásához

2016-ban a Baptista Egyház által biztosított keretből megvalósultak karbantartási és felújítási munkálatok, mint például nyílászárók cseréjére.

A 2016-ban elkészült Nagykun Klub padlózatát lefedő táncdobogó nagyban hozzájárul a minőségi táncoktatás megteremtéséhez.

Az oktatáshoz szükséges eszközeink:

A folyamatos oktatáshoz szükséges mennyiség biztosított.

A korábban már említett kiegészítő normatív támogatásból jelentősen javíthattuk az eszközparkunk minőségét is. Az ütő tanszakot értékes dallamhangszerekkel szereltük fel, ennek következtében ezen, az iskolánkban viszonylag újnak számító tanszakon tanuló gyerekek is kiemelkedő eredményeket érnek el.

A néptánc viseleteinek számát időről-időre különböző forrásból és segítséggel gyarapítani tudtuk, de persze a csoportok fejlődésével egyre újabb igények merülnek fel, amit igyekszünk teljesíteni.

A képzőművészet ág 2003-ban a nulláról indult. Az eltelt évek alatt azonban megkaptunk minden támogatást ahhoz, hogy a működési körülményei jelentősen javuljanak és az oktatáshoz szükséges eszközök rendelkezésre álljanak.

Az oktatáshoz szükséges eszközök a jogszabályoknak megfelelő mennyiségben és minőségben rendelkezésben állnak. Részletes eszközjegyzék az iskola dokumentumai között található.

Tanulói összetétel

A beiskolázás sikerétől függ a növendéklétszám, ami az utóbbi években 200-280 között mozgott. A gyermekek ellátásához szükséges tanári státuszt a fenntartó minden évben az aktuális gyereklétszám alapján engedélyezi. Tanáraink mindent elkövetnek, hogy a már meglévő növendékeiket hosszú ideig megtartsák és időről-időre újabb gyermekeket nyerjenek meg művészetáguk, tanszakuk számára.

Növendékeink létszáma az elmúlt tíz évben a következőképpen alakult:
(normatív létszám)

Művészetágak	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Zeneművészet	177	182	179	176	157	148	140	136	125	135
Képzőművészet	49	38	46	40	43	39	38	42	33	41
Néptánc	51	62	54	48	46	42	47	43	50	39
Összesen:	277	282	279	264	246	229	225	221	208	215

*„A tehetséget nem lehet teremteni.
A talajt, a lehetőséget lehet teremteni,
ahol a tehetség kibontakozhat, kialakulhat.”*
(Neuhaus)

1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

1.1. A művészeti nevelés és oktatás alapelvei iskolánkban

- A művészetoktatás feladata a műveltség megalapozása és fejlesztése.
- Biztosítani kell a szükséges és megfelelő lehetőségeket a kreatív és művészi tevékenységhez, hogy a gyermekek is teljes értékű résztvevői lehessenek a kulturális és művészeti életnek.
- Lehetőséget kell adni az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A művészetek elősegítik a személyiség szabad fejlődését. Az érzésnek és kifejezésének képessége fejleszti az egyén azon képességét, hogy felfedezze önmagát és az őt körülvevő világot, ez fejleszti az egyén kommunikációs képességét, és segíti a társadalmi viselkedés megfelelő kialakulását.
- A művészetekkel való aktív foglalkozás más képességek kibontakoztatására is pozitívan hat. Idetartozik a koncentráció, a kitartás, a motiváció, a kreativitás, a kommunikációs és önkifejező készség, a társadalmi szerepvállalás és a csapatmunka.
- A zene rendkívül sokoldalú, és sok más művészethez kapcsolódik (tánc, balett, zenés színház stb.). A zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek komplex fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületen való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A művészetoktatás lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, kialakításához.

1.2. A művészeti nevelés és oktatás céljai iskolánkban

- **A művészeti oktatás alapvető célja, hogy az általa nyújtott hangszeres (ének), tánc-, képzőművészet-oktatással, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá a sokoldalúan művelt, kreatív személyiség kialakításához.**
- Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó művészeti nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A művészetoktatás a különböző műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés különféle módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a művészet alkalmazására, befogadására készítsen fel.
- A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység-nyitottság, igényesség, fogékonyság alakítására.
- Az egyes művészeti ágak sajátos céljai:
  - A **zene** megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
  - A **táncos** nevelés egyik lehetséges formája a művészeti iskola néptánc tanszaka. A táncos nevelés a magyar énekes gyermekjátékok és a magyar néptáncok megismerését, a táncos anyanyelv megalapozását jelenti. A táncoktatás célja, hogy a tanuló az alapismeretek elsajátításakor örömmel tanuljon, szívesen táncoljon. Ismerje, szeresse, becsülje közvetlen környezetének hagyományait, gyermekjátékait, népszokásait, népdalait, néptáncait és hangszeres zenéjét. A tanultakat tudja hasznosítani a mindennapi életben, a mozgásban, a szórakozásban, és az önkifejezésben. Az éneken, zenén, táncon keresztül fejlődjön a gyerekek ízlése, hallása, ritmusérzéke, játék- és mozgáskultúrája, improvizatív készsége. Az ismeretek egésze járuljon hozzá a magyarságtudat megerősítéséhez, elmélyítéséhez.
  - A program keretében folyó **vizuális nevelés** alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzó tanulók képességeinek fejlesztésére. Biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket.

Az alapfokú és középfokú évfolyamokon tanulók képességüktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szereshetnek jártasságot. Célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

- Valamennyi tanulót adottságainak, lehetőségeinek megfelelő, minél kedvezőbb szintre eljuttassa, egyéni érési, fejlődési ütemének figyelembevételével.
- A művészetoktatás formálja a tanulók ízlését. Segítsen fantáziájuk kibontakoztatásában, alkotó magatartásuk, kreativitásuk, technikai készségük és improvizációs képességük kialakításában.
- Szoktassa rá a tanulókat a rendszeres, céltudatos munkára, fejlessze önállóságukat. Értékes anyag tanításával, vonzó módszereivel teremtse olyan érzelmi kapcsolatot a tanulóknak az aktív zenélés, táncolás iránt, hogy az a növendékek örömforrásává, mindennapos szükségletévé váljon.
- Neveljen az értékes művészetek szeretetére; ösztönözze a növendékeket rendszeres zenehallgatásra, hangverseny- és operalátogatásra, tárlatok, kiállítások látogatására, az élet eseményei iránti érdeklődésre, életkoruknak megfelelő művészeti tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására, de legfőképpen aktív, társas muzsikálásra, táncolásra.

1.3. A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola céljai, küldetése

- A tanulók zenei, tánc- és vizuális anyanyelvének kialakítása, képességének fejlesztése, zene, tánc és vizuális műveltségének megalapozása, felkészítése szabadidejük tartalmas eltöltésére, amatőr társas muzsikálásra, táncolásra az egyéni vizuális kifejező képesség igényének kifejlesztésére.
- Kifejleszteni a művészetek iránti érdeklődést, általában a művészetek magasabb szintű megbecsülését.
- Magas fokú esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelése és tudatosítása.
- A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalkító tevékenységek gyakorlatán keresztül a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítése.
- Tehetségkutatás és gondozás a művészeti iskolában, az arra alkalmas kiemelkedő képességű tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra, versenyeken való sikeres szereplésekre.
- Az alapfeladatok ellátása.
- A város művészeti életében meghatározó szerep vállalása.
- A hagyománnyá vált Országos Zeneiskolai Kürtverseny megrendezése.
- Kulturális kapcsolatok kialakítása, bővítése és ápolása.
- Művészeti versenyekre való felkészítés.
- Helyi, megyei, országos és nemzetközi pályázatokon és rajzversenyeken való részvétel.

Célunk az, hogy a magas színvonalú képzés eredményeként növendékeink eljussanak a választott művészeti terület kínálta ismeretekhez örömet leljenek annak művelésében, továbbá, hogy képességeiket sikeresen bizonyíthassák fesztiválokon és versenyeken. Az iskola már létező együtteseinek számára megfelelő utánpótlás kinevelése.

Célunk magas szintű vizuális tevékenységre, kreativitásra való igény kifejlesztése, tehetséggondozás, pályára irányítás. Ahhoz, hogy a filozófiánknak megfelelő célokat meg tudjuk határozni, ismernünk kell a tanulók és a szülők igényeit is.

Elvárások:

- Örömforrássá váljon a zene és a tánc.
- Mindhárom művészetágon az alpműveltség megszerzése.
- Biztos hangszerkezelés elsajátítása.
- Értékközvetítés.
- Harmonikus személyiségfejlesztés.
- A művészeti technikák magas szintű elsajátítása alkalmazási szinten.
- Művészettörténetben, zenetörténetben való jártasság.
- Önálló képi gondolkodás magas szintű kialakítása.
- Önálló véleményformálás, saját és mások műveit illetően.
- Vélemények szakszerű kifejezésekkel való interpretálására.
- Képzőművészet ágban a vizuális kommunikáció jel és jelzésrendszerének elsajátítása és alkalmazása.
- A különböző művészeti ágra járó gyerekeket ösztönözni arra, hogy bekapcsolódjanak az egyéb művészetágak számára rendezett programokba.

Értékek:

- A kultúra terjesztése.
- Növendékeink sikeres szereplései, eredményei.
- A képzés magas színvonala.
- Családias hangulat.
- Mindenki foglalkozik.
- Népi hagyományok ápolása.
- Az esztétikus környezetre való igény kialakítása.
- Más emberek megismerése az egyetemes kultúrákon keresztül.

1.4. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét biztosító intézkedések

Iskolatípusunkba való beiratkozás jellegénél fogva önkéntes. A jelentkezőket felvételkor meghallgatjuk, ritmusérzéküket, egyéb, a választott művészetág sikeres műveléséhez elengedhetetlen képességeit megvizsgáljuk. Ezeket figyelembe véve, illetve a szülő és a gyermek szándékát tiszteletben tartva osztjuk be a növendéket a választott művészetágra, tanszakra, illetve tanárhoz. A rászoruló gyermekek számára a jogszabályok által előírt térítésidő-mentességet biztosítunk az esélyegyenlőség elvét betartva. Növendékeink számára zongora és az ütő hangszerek kivételével rendszeresen karbantartott hangszereket tudunk kölcsönözni. A kiscsoportos, illetve az egyéni foglalkozás lehetővé teszi, hogy minden gyereket a saját tempója, igénye, képessége szerint oktassunk, ezzel is elérve, hogy örömmel, stressz nélkül vegyen részt a foglalkozásokon.

1.5. A pedagógiai program célokból következő fő tartalmi elemei

- Az alapfokú művészeti iskolában folyó nevelés és oktatás céljai
- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján az iskola egyes tanszakain, azon belül évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tantárgyak rendszere, azok óraszámjai, az előírt tananyag és követelményei
- Az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei
- Az iskolai beszámoltatás, vizsgáztatás formái, a szorgalom értékelésének, minősítésének formái
- Az alkalmazott hangszeres iskolák, tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei
- A tehetséggondozás formái

A pedagógiai program összhangban van:

- a Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Közoktatás-fejlesztési Tervben,
- az Baptista Alapfokú Művészeti Iskola Alapító okiratával,
- továbbá figyelembe veszi intézményi tevékenysége során a megismert fenntartói, tanulói, szülői elvárásokat.

A pedagógiai program épít:

- a művészeti iskola hagyományaira,
- a város oktatási intézményeinek művészeti nevelésére,
- a kialakult kulturális tevékenységre, különös tekintettel az amatőr művészeti csoportok tevékenységére,
- a tantestület tagjainak kreativitására.

2. A MŰVÉSZETI NEVELÉS ÉS OKTATÁS FELADATAI ISKOLÁNKBAN

2. A művészeti nevelés és oktatás feladatai iskolánkban

A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai:

- Művészeti nevelésünk nyújtson rendszerezett ismereteket. Segítse a kottaolvasás és -írás biztos elsajátítását, a zenei műszavak és jelentésük megismertetését, népi hagyományok, és a képzőművészet különböző ágainak megismerését.
- A diákjaink ismerjék meg a főbb zenei stílusok és korszakok sajátosságait, népünk és más népek zenéjét, a zene történetét és a zeneirodalom nagy egyéniségeit. Törekszünk arra hogy, az átadott ismeretanyag tudatosítsa a zene társművészetekkel való kapcsolatát, neveljen a kortárs művészetek befogadására.
- Feladatunk a tehetséggondozás is, a művészeti pályát választó, arra alkalmas növendékek felkészítése közép- vagy felsőfokú művészeti iskolában, intézményben való továbbtanulásra.
- Sajátos eszközeinkkel alapozzuk meg és fejlesztjük a gyerekek művészeti képességeit (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire érzékelése, memória, fantázia, kreativitás, előadói és manuális készség).
- Fő feladatink közé tartozik növendégeink tudását olyan szintre emelni, hogy alkalmasak legyenek amatőr kamaraegyüttesben vagy zenekarban való muzsikálásra, táncegyüttesben való táncolásra, illetve egyéni alkotásra.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy növendégeink más intézmények kulturális rendezvényein közreműködjenek.
- A művészeti nevelés és oktatás eszközeivel is erősítjük a nemzeti kultúra és hagyományok ápolása iránti elkötelezettséget, Európa és az Európán kívüli népek kulturális értékeinek a megismerésével és elfogadásával együtt.
- Törekszünk a hazai és külföldi művészeti iskolákkal való cserekapcsolatok kialakítására.

2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Pedagógiai programunk alapvető céljainak megvalósításához (az önismeret, a kapcsolatteremtési képesség, a kommunikációs készség, a figyelem és a memória fejlesztése, stb.) szükséges a szülővel való egyéni kapcsolattartás, együttműködés. Szükség van a szülői segítségnyújtásra ahhoz is, hogy a problémákat a kellő időben ismerjük fel, és együttesen találjuk meg az optimális megoldást. Ezért elengedhetetlen az iskola és a család jó kapcsolatának kialakítása, fenntartása. Eredményes művészeti nevelés csak a pedagógus-tanuló-szülő hármasság együttműködésének harmóniájában valósulhat meg. Ez ad módot arra, hogy azok a tanulók, akik átlagos, vagy szerényebb képességekkel rendelkeznek, a tantervi követelmények elvárható szintű teljesítése mellett örömmel és felelősséggel vegyenek részt a művészeti nevelésben.

2.2. A művészeti nevelés és oktatás eljárásai, módszerei és eszközei

- A művészeti iskola pedagógiai programja követelményközpontú, pedagógiai szempontból tanulóközpontú.
- A tanulást és gyakorlást nem feladattá, hanem a gyermekek életének szerves részévé, lételemévé, örömforrássá kell tenni.
- Az egyéni fejlődési, haladási ütemnek megfelelően a tanítási-tanulási (az elsajátításra fordított egyéni) időt differenciáltan kell kezelni. A középpontban elsősorban a folytatandó tanulási folyamat elősegítése áll. A tudást, az ismereteket saját tapasztalatokon át tudja befogadni a gyermek, ezért elegendő időt kell biztosítani az ismeretek feldolgozására, beépítésére.
- Fontos a célok elérése érdekében az önfegyelmre való nevelés, amely szerepét a tanuló is felismeri és elfogadja, így az a külső fegyelmzés helyébe lép.
- Fejleszteni kell a megismerés igényét és képességét.
- A művészetoktatás célja minél több sikerélményhez juttatni a gyermekeket.
- Fontos a harmonikus iskolai légkör megteremtése, ahol a tanár, a tanuló is jól érzi magát, ahol a növendék is aktívan részt vesz a tanítási – tanulási folyamatban.
- Törekedni kell, hogy iskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésben.

2.3. A személyiség fejlesztése a művészeti nevelés és oktatás során

1. A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A művészetoktatás során kifejezetten előnyt jelent, hogy a gyermekekkel egyénileg, ill. kis létszámú csoportban foglalkozhatunk. Erős személyes kötődés alakul ki tanár és tanítványa között, mely meghatározó a tanuló fejlődésében.

2. A gyermekek kezdeti motivációja a művészetek tanulása során gyakran a tanári személyiség kiválasztásán alapul. Később ezt megerősíti, vagy gyengíti a kontaktus alakulása, az elvárásoknak való megfelelés eredményessége. A közösségfejlesztés során a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, összetartozás érzését, ill. a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg tanítványaink. Mindez integráltan is megjelenik a különböző szakmai foglalkozások során.

3. Az erős kötődés a tanári személyiséghez és a pedagógus viszonya a tanulóhoz erősen befolyásolja a tanulás eredményességét. Megnö ezért a pedagógiai vezető és a munkáltató felelőssége a pedagógusok alkalmazása, munkájának ellenőrzése során.

4. Feladataink a személyiségfejlesztés során:

- pozitív megerősítés, a motivációs bázis támogatása élményekkel, helyes kritikával, értékeléssel, a helyes önértékelés kialakítása,
- a sikerek és kudarcok közös feldolgozása, megbeszélése a szülők bevonásával,
- a helyes gyakorlás – mint az eredményesség egyik záloga – megtanítása, fejlesztése, motiválása,
- az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése, formálása,
- az önkifejezés, nyitottság és mások elfogadásának fejlesztése,
- a művészet által elérhető öröm, élmény fejlesztése, a szereplési szorongás leküzdésének segítése.

5. Alapvető törekvésünk a személyiségfejlesztés során, hogy a művészetpedagógia sajátos eszközeit is felhasználjuk a kapcsolatteremtési képesség fejlesztése során. Feladataink eredményes végzéséhez szükségünk van a szülők segítségére, a velük való jó kapcsolat kialakítására és fenntartására. A szaktanári feladatok része a tájékoztatás is. A szülőket, tanulókat a tanév kezdetén, ill. szükség szerint folyamatosan tájékoztatni kell minden olyan kérdéstről, mely gyermekük iskolai tevékenységére vonatkozik. Ennek eszközei:

- órai bejegyzés az üzenő füzetbe,
- a zeneművészet ágon rendszeres zenés szülői értekezlet, néptánc ágon rendszeres fellépés különböző koreográfiákkal, képzőművészet ágon rendszeres tárlat a tanszak összes tanulójának egy-egy munkájából,
- a gyermekek teljesítményének, szereplési szituációknak közös megélése és feldolgozása, a fejlődési ütem és a személyes problémák megbeszélése, a megoldások közös keresése,
- szülői óralátogatások biztosítása, felkészítés az otthoni gyakorlás, alkotás segítésére,
- a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megalósításába.

2.4. Közösségfejlesztés művészeti neveléssel és oktatással

Mindhárom művészetág, a maga sajátos módszereivel – közös éneklés, együttzenélés, táncolás a képzőművészetben az órán, táborokban együttalkotás, egymás munkájának megtekintése, értékelése, fontos szerepet játszik az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, szocializáció tudatos alakításában. Az egyéni érdekek alárendelése a közösségnek, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményének elismerése, ennek fejlesztése a művészeti tevékenységbe ágyazottan is megjelenik.

2.4.1. Közösségfejlesztés tanítási órán

- A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A többszólamú éneklés a tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együttgondolkodását. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.
- A tanulócsoportot kisebb egységekre bontva közös feladatokat adunk a tanulóknak, olykor versenyzetve őket, az együtt végzett munka felelősségének kialakítása, örömeinek átélése érdekében.
- A tanulók rendszeresen értékelik egymás munkáját, hogy ez által fejlődjenek értékítéletük objektivitása, a segítészándék kifejeződése.
- Saját teljesítményüket is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagukkal szemben is tárgyilagosan ítéljenek.
- Szituációs játékokkal – népdalok, zeneelmélet ismeretek stb., felhasználásával – erősítjük annak tudatát, hogy az egyéni siker a közösség együttműködésének függvénye, de a közösség sikere is függ a játékban

részt vevő egyes tanulók teljesítményétől. Különösen fontos a népdalok, népzene, hagyományápolás adta lehetőségek felhasználása.

2.4.2. Közösségfejlesztés tanórán kívül

- A tanulócsoporthoz közösségi életét összetartó, megerősítő hagyományok kialakítására törekszünk. Közösségi ünnepek – karácsony, újév köszöntése, népszokások őrzése, névnapok, születésnapok köszöntése stb. – műsorokkal, énekekkel. Az egymás iránti figyelem kialakításában fontos szerepet tulajdonítunk a közös ünnepeknek.
- A szülők számára alkalmanként bemutató órákat tartunk, hogy folyamatosan és együtt kísérjük figyelemmel gyermekük munkáját. Ezek a foglalkozásokon a tanulók a közös énekes játékokkal, az együtténekléssel - zenéléssel, táncolással, kiállítások összeállításával erősítik egymás iránti felelősségérzetüket. A hangszeres szereplések után az elméleti órán is értékeli a tanulók teljesítményének fejlődését. Serkenteni kívánjuk ezzel a másik munkája iránti érdeklődést, ill. az egyéni teljesítmény közösségi elismerését.
- Törekszünk arra, hogy minél több tanuló vegyen részt az iskolai zenekarok, kamaraegyüttesek és a kórus munkájában.
- Közös hangverseny- és operalátogatásokat szervezünk.
- A képzőművészet ág nyári alkotótáborai szintén nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek jobban megismerjék egymást és tanáraikat.
- A néptánc közösségfejlesztő szerepe különösen erős, hiszen a rengeteg, sokszor utazással járó szereplés, szinte egy nagy családdá kovácsolja a gyerekeket.

2.4.3. Közösségfejlesztés kamarazenei foglalkozásokon

- A közös muzsikálás fejleszti az egymásra figyelést, a toleranciát, az alkalmazkodó készséget, hiszen különböző szinten lévő tanulók csak akkor tudnak közös produkciót létrehozni, ha az ügyesebb segíti a gyengébbet, ugyanakkor a jobban teljesítő növendék húzóerőként is hat a fejlődni vágyó tanulóra.
- A közös, hetenként ismétlődő próbák alatt a tanulók megismerik egymást, barátságok szövődnek, jobban fejlődik bennük az a tudat, hogy ők ehhez a művészeti iskolához, zenekarhoz, kamaraegyütteshez tartoznak.
- A koncerteken, ahol kamaraegyüttes tagjaként lépnek föl, átéli azt az élményt, hogy valamit közösen hoznak létre, amiben minden egyes szereplőnek része van és csak együtt, közösen tudják megszólaltatni a zeneműveket.
- A befelé forduló, gátlásos gyermeknek nagy lehetőség a közös muzsikálás, zenekari játék. Így anélkül lehetnek a produkció résztvevői, hogy a figyelem kizárólagosan rájuk koncentrálódna.
- Sok gyermek szeret csak úgy, magának zenélni, és szorong, ha egyedül kell kiállnia. Az ilyen növendék a koncerteken, egyéni szerepléseken általában alulteljesít a tanórai, vagy otthoni teljesítményéhez képest. A közös szereplések, kamarazenei fellépések során az egyéni felelősség érzete kevésbé súlyos teher, ezért tudásuk is teljesebben jelenhet meg.
- A közös tanszaki hangversenyek is lényeges részei a gyerekek közösségi életének. Ezért fontos, hogy minden tanár a tanév során tartsa meg önálló, minden tanulóját érintő közös tanszaki hangversenyét. Szervezhetőek közös koncert- múzeumlátogatások, kirándulások, ahol a gyerekek iskolán kívül találkoznak egymással, szereznek újabb zenei élményeket, tapasztalatokat a társművészetek és a zene kapcsolatáról.
- Művészeti iskola lévén keressük a művészetágak együttműködésére a lehetőséget. Több sikeres produkció született már a zeneművészet ág és a néptánc összefogásából. Az iskola falait pedig számtalan zenei témájú kép díszíti. A néptánc oktatás szerves része a hagyományápolás. Jeles ünnepek alkalmával a programokba bekapcsolódhatnak az egyéb művészet ágra járó növendékek is.

2.5. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A művészeti iskola eredményes működésének biztosítéka a kapcsolatrendszerek kiépítése a közvetlen és tágabb környezetében. Elengedhetetlen az iskola külvilág iránti nagyobb nyitottsága, ami az információk ki-, és beáramlásának megszervezését és jó felhasználását a másokkal való együttműködés előnyeinek kiaknázását, az iskola eredményeinek, propagandájának megszervezését és nem utolsósorban a szakmai működést segítő külső pénzforrások felkutatását jelenti.

A művészeti iskola társadalmi funkciója elsősorban a közművelődés területén érvényesül. A nevelés-oktatás célkitűzéseiből következik, hogy kapcsolatrendszerének megteremtése a művészeti iskola természetes igénye és létfeltétele. A külső kapcsolatok kiépítése mindenképp az iskolán belül feltételez, tartalmaz munkakapcsolatokat. A tanszakvezető koordináló tevékenységére épül a kölcsönös tájékoztatás és a kollégákkal való rendszeres kapcsolattartás.

Minden oktató-nevelő munka eredményességének fő meghatározója a családi háttér. Ez a mi területünkön különösen fontos. Eredményes pedagógiai munka elképzelhetetlen szülői segítség és támogatás nélkül. Munkánk eredményességét meghatározza az állandó kapcsolattartás. Így a tanszakokon tanító tanárok szoros együttműködésben állnak a szülőkkel. Az iskolavezetés számára tanévzáró ünnepély alkalmával adódik lehetőség beszámolni az iskola célkitűzéseiről és elért eredményeiről.

Fontos, hogy az iskola minél nyitottabb legyen óráival, rendezvényeivel, egész légkörével, kulturált viselkedésmintát nyújtson a családnak. A gyerekekkel és a szülőkkel való közvetlen együttműködést az intézmény vezetésének és a tanároknak kell kezdeményezni. Kialakítva a bizalom légkörét iskola és család között, közösen egyeztetve a nevelési elképzeléseket.

2.5.1. Pedagógus és szülő együttműködése, a kapcsolattartás formái

A jogszabályok pontosan meghatározzák a tanulók, szülők jogait és kötelességeit, de ezek a keretek önmagukban nem elégségesek az eredményes neveléshez. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel olyan harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki, melynek során a szülők a ránk bízott gyermekeik művészeti nevelésébe bekapcsolódhatnak felkészültségüktől függetlenül. Ennek eszközei lehetnek:

- Zeneművészet ágban félévente a szülők előtt megtartott tanszaki hangverseny, táncművészet ágban a jeles napokon bemutató a szülők számára, illetve azok bevonásával, képzőművészet ágban félévente tárlat, melyeken lehetőség nyílik a személyes problémák, felmerülő kérdések megbeszélésére. Ily módon nyomon követhető a gyermek előmenetele, fejlődése.
- Tájékoztatás az iskola fontos eseményeiről, a szülőt, a családot érintő változásokról, a hagyományápolás lehetőségeiről.
- Órai bejegyzés az üzenő füzetbe.
- Hasznos, ha a szülőt megkérjük egy-egy óralátogatásra, előzetes időpont egyeztetése után. Ennek során a szülő személyesen tapasztalhatja meg a főtárgy és a kötelező, ill. választott tárgyak tanóráinak, foglalkozásának menetét. Amennyiben képes gyermekével rendszeresen foglalkozni, az lehetőséget kínál arra, hogy megbeszéljük, hogyan segítse gyermekét az otthoni eredményes gyakorlásban. Kellő időben és mértékben, megfelelő módon, partneri viszonyunkat erősítő formában szükséges tájékoztatnunk a szülőket jogaikról, kötelességeikről e tekintetben is. Különösen fontos a tanórák látogatásának tervszerűsége a szülők részéről, de minden esetben a tanuló fejlődését, egyéni érdekeit is szem előtt kell tartani. Az óralátogatás nem akadályozhatja a tanuló művészeti nevelését, fejlődését.
- Fontos megismerni család szociális helyzetét, és azt hogy a gyermeknek milyen lehetőségei vannak felkészülni, gyakorolni.

2.5.2. Pedagógus és tanuló együttműködése, a kapcsolattartás formái

- A tanítás menetét oly módon szükséges alakítani, hogy a tanulók különböző képességeinek az megfeleljen. Ezáltal megelőzhető a kudarcélmény kialakulása.
- A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez. Így pl. része a művészeti nevelésnek a szereplés, melyre a felkészítést annak minden mozzanatára figyelemmel, különösen körültekintően kell kialakítani a pedagógusnak, növendéke személyiségének ismeretében.
- A művészeti tárgyak tanulása során olyan speciális képességekre, készségekre is építenünk kell, amelyek az egyes szakok műveléséhez nélkülözhetetlenek.

2.5.3. Az intézmény partneri kapcsolatai

A közös nevelési célok és feladatok megvalósítása – eredményesen – a művészeti iskola és az általános iskolák, valamint egyéb oktatási intézmények jó együttműködésén múlik. Az iskolai kapcsolatok kialakulása feltételezi az egyes intézmények tanárai között nélkülözhetetlen emberi és szakmai érdeklődést. A város kulturális életében való aktív részvétel az iskola egyik lehetősége.

Intézményünk partneri kapcsolatrendszerének formáját az aktuális feladatellátás jellege szabja meg.

- NABOK Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye
- Móricz Zsigmond Református Kollégium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola és Óvoda
- NABOK Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye
- Baptista Szeretetszolgálat Kisújszállási Óvodája
- Vigadó Kulturális Központ

Szakmai kapcsolatok:

- Baptista Szeretetszolgálat Dunáninnen Területi Igazgatóság
- Baptista Pedagógiai Intézet
- Magyar Zene- és Művészeti Iskolák Szövetsége
- Magyar Zene- és Táncművészek Szakszervezete
- Jeunesses Musicales Magyarországi Szervezete
- Jász-Nagykun-Szolnok megyei igazgatók munkaközössége
- Jász-Nagykun-Szolnok megyei művészeti iskolák
- Szolnoki Pedagógiai Oktatási Központ
- Örökség Gyermek Népművészeti Egyesület
- Hagyományok Háza
- Magyar Népzenei Intézet

Az iskola tanítványainak támogatására létrehozott,

A Kisújszállási Zenedéért Alapítvány, valamint a Bokorvirág Hagyományörző Egyesület

2.6. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az alapfokú művészeti iskolai osztályfőnöki feladatot ellátó pedagógus a tanulók meghatározott csoportjának oktatásszervezési feladataival megbízott szaktanár.

- A művészeti iskolai osztályfőnök általában 10-15 egyéni tanuló, illetve 5-6 tanulócsoporthoz tartozó osztályfőnöki feladatait látja el.

Az osztályfőnöki megbízás szempontjából a tanulók meghatározott csoportjának tanulólétszáma nem lehet kevesebb, mint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. számú mellékletében meghatározott átlag csoportlétszám. (Zeneművészet ágban, egyéni oktatásban: 8 tanuló, csoportos oktatásban csoportonként 10 tanuló).

Az osztályfőnöki megbízás feltétele, hogy az osztályfőnöki feladatot ellátó zeneiskolai tanár legalább 8 egyéni tanuló, illetve legalább 4 tanulócsoporthoz tartozó osztályfőnöki teendőit ellássa. Az osztályfőnöki feladatok ellátásának elosztását az alapfokú művészeti iskola éves munkatervében, illetve a tantárgyfelosztás készítésekor kell meghatározni, feladatai a munkaköri leírásban találhatóak.

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók képviselőik útján véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek az iskola életét érintő kérdésekre. Diák képviselő útján részt vehetnek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában. A tanuló közösségek dönthetnek – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, valamint diák képviselők megválasztásában.

Szervezett véleménynyilvánítást az iskola igazgatója, szaktanára, a tanulók nagyobb közössége kezdeményezhet.

A véleményezési jog szempontjából az iskola tanulólétszámának 25 %-át meghaladó közösség minősül nagyobb közösségnek.

2.8. Az alapfokú művészeti iskola művészeti ágainak céljai és feladatrendszere

2.8.1. Zeneművészet

Iskolánkban az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad a zenei iránt érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

- A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
- Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- Az iskolában folyó képzés lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, fogékonyság alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
- A zeneoktatás a különböző műfajok (zenei) sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

- Az esélyegyenlőség biztosítása mind mikro, mind makroszinten. Az indulási hátrányok csökkentése és a művészeti pályára történő felkészítés szerepe az egyéni és csoportos órák keretén belül.
- Az alapfokú művészeti iskola oktatási célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, hangszeres oktatással, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá sokoldalú zeneileg is művelt, érett, kreatív személyiségek kialakításához. Ennek megfelelően a művészeti iskola pedagógiai programja és helyi tanterve felépítés szempontjából követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint tanulóközpontú.
- Célunk olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, ahol jól érzi magát a tanuló és a tanár egyaránt. Ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának. A sikerélményeken keresztül történő munkát tartjuk célravezetőnek.
- Arra törekszünk, hogy művészeti iskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésben. Biztosítani kívánjuk részükre a teret, ahol gyakorolhatják és fejleszthetik képességeiket, felfedezhetik önmagukat.
- Továbbra is szeretnénk, ha a művészeti iskola a város zenei, művészeti centruma lehetne.

2.8.2. Néptánc

A néptánc tanszak célja, hogy a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődést elmélyítse a tanulóknál. A táncokon keresztül ismerjék meg hagyományait, a magyar nép táncait, a táncok lépésanyagát, jellegzetességeit, stílusát.

Ismertesse meg a tanulóval:

- a hagyományos népi játékokat,
- a három dialektus (dunai, tiszai, erdélyi) táncípusait, táncrendjeit kiemelve a helyi járszági és nagykunsági hagyományokat,
- a mozgásanyag variációs lehetőségeit,
- a táncokhoz kapcsolódó éneket, zenei kíséretet,
- a néptánc-tudomány sajátos megközelítési módját,
- a folklórkutatás tárgyának táncművészeti és közhasznú formáit, az álavetett társadalmi rétegek a „nép” műveltségének sajátos helyét az egyetemes emberi kultúrában,
- a társasági táncélet alkalmait,
- a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait és korszakait,
- az egyetemes és nemzeti táncművészet legjelentősebb művészeinek pályáját,
- az egyetemes és nemzeti táncművészet néhány alapművét, s ezek elemzésén keresztül a táncirodalom különböző stílusait.

Alakítsa ki a tanulóknál:

- a rendszeres munka természetes igényét,
- a megfelelő munkafegyelmet,
- a munkájuk céltudatos kontrollálását,
- a művészi előadásmód kivitelezését,
- az általános szemléletmódot, amely a népi kultúra, népiélet egyes jelenségeit egy összefüggő rendszer egymást feltételező részeiként értelmezi,
- az esztétikai érzéket,
- a művészetek befogadására nyitott attitűdöt,
- fogékonyságot a múlt és a jelen értékeinek befogadására.

Fejlessze a tanuló:

- mozgáskultúráját,
- fizikai állóképességét,
- ritmusérzékét,
- hallását,
- zenéhez való alkalmazkodását,
- tér, forma és stílusérzékét,
- mozgásmemóriáját,
- koncentráció képességét,
- improvizációs készségét,
- ízlését, kritikai érzékét,
- a tánc komplexitásából adódóan a társművészetek (zene, képzőművészet, színház) iránti érzékenységét,
- vizuális memóriáját,
- képzelőerejét.

Ösztönözze a tanulót:

- a közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránt,
- a néprajzi és általában kultúratörténeti ismereteinek rendszeres gyarapítására,
- rendszeres múzeumlátogatásra,
- a rendszeres társasági és színházi táncsemények látogatására,
- a televízió és rádió táncos témájú műsorainak figyelemmel kísérésére,
- az aktív részvétel igényét az iskolán kívüli alkalmakon való részvételre (kézműves foglalkozások, játszóházak, táncházak, néprajzi táborok, egyéb táncsemények),
- a környezetében esetleg adódó gyűjtési lehetőségek kihasználására (helytörténeti hagyományok összeírása, nagyszülők, idős emberek tudásanyagának összegyűjtése).

- Tudatosítsa a tanulóban a tánc történeti ismeretek fejlesztik a személyiségét, az ízlését és fogékonyságát általában a művészetek, különösen az előadóművészetek iránt.

- Hívja fel a tanulók figyelmét az évfolyamoknak megfelelő néptáncos, népzenei, néprajzi, tánc történeti irodalomra.

- Tegye nyitottá a tanulókat a szakirányú továbbtanulásra, a továbbképző folytatására, az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

- A nevelés-oktatás nemcsak a tanórai munkában érvényesül, hanem a fellépések, szereplések, fesztiválok során is. A tánc szeretetére való nevelés eredményeképpen a növendékek szabadidejükben is gyakran felkeresik a próbatermet, ahol lehetőségük van egyéni gyakorlásra, eredeti anyagokkal való megismerkedésre, folklorisztika és történeti dokumentumok tanulmányozására. További alkalom még a más tanuló csoportok munkájának figyelemmel kísérése, a próbálátogatások, fellépéseik megtekintése alkalmával, közösen szervezett tánc házak, táncalkalmak, tánc táborok.

- A külföldi vendégszerelések is fontosak a táncos képzésben, mely a tanulók identitását erősíti, magyarságtudatát mélyíti el. Fontos a kapcsolatteremtő képesség fejlesztése, más kultúrákkal való ismerkedés fontossága.

- Az iskola növendékeinek többek közt a táncossá válás az egyik célja, mely természetes kiváltója az előretekintésnek, erősítendő egy közösségbe való tartozás érzése.

2.8.3. Képzőművészet

- A tanulók képzőművészeti készségeinek és képességeinek fejlesztése, vizuális műveltségük megalapozása.
- Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.
- A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
- A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

2.8.4. Szín- és bábművészet

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi-bábszínházi nevelés - figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait - lehetőséget biztosít a színművészet-bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára

A képzés lehetővé teszi mindkét területen

- A tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését
- Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére és azok színházi (bábszínházi) munka során történő alkalmazására
- Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének megtapasztalását
- Az élet más területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök színjátékban (bábjátékban) való alkalmazását
- Drámával és színházzal (bábszínházzal) kapcsolatos tanulói aktív szókinccs bővítését
- A verbális megnyilvánulások tisztaságát
- Színházi (bábszínházi) előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését
- Az infokommunikációs eszközök adta lehetősége tükrében valamint a kibővült módszertani eszköztár felhasználásának segítségével egyes tananyagtartalmak újszerű megismerését, megvalósítását
- A hasznos gyakorlati tudás megszerzését, az elméleti ismeretek integrálásával gyakorlatorientált feldolgozás során

A színművészet területén kiemelten

- Változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- Az alapvető dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban
- A színházi-drámai formával való kísérletezést, a színpadi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A színjáték kulturális hagyományainak megismerését
- A színjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását

A bábművészet területén kiemelten

- Változatos bábos tevékenységformákban való részvételt;
- Az alapvető bábszínházi technikák megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban;
- A bábjátékos technikákkal való kísérletezést, továbbá a bábszínházi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A bábos és maszkos játékok kulturális tradícióinak megismerését;
- Bábjátéknak, mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását.

3. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA FELADATA A CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

Az iskola feladata:

- a tehetséges gyerekek képességeinek mielőbbi felismerése, menedzselése,
- olyan belső iskolai légkör megteremtése, ahol jól érzi magát a tanuló és a tanár egyaránt,
- kamaraegyüttesek, táncsoportok létrehozása,
- biztosítani a hangverseny-látogatás lehetőségét az iskolán belül,
- városi tárlatok szervezése és rendezése,
- speciális szakmai segítség (menedzselés) egy egyéni, „nagyformátumú” képzőművészeti alkotás megvalósításához,
- különösen nagy figyelmet kell fordítani az egyéni foglalkozások keretében a tanulók életkori sajátosságaira, érdeklődésére.

Művészet nélkül szinte lehetetlen harmonikusan fejlett embereket nevelni. Semmi sem nevel olyan eredményesen erkölcsösségre, nem gazdagítja olyan mértékben a szellemi világot, mint a művészet. Ezek közül is elsősorban a zene. Amikor zenére tanítjuk a gyerekeket, a szépség birodalmába vezetjük be őket, amely messze túlmutat a művészeteken és az élet minden területét áthatja. A gyerekek, a fiatalok zenei képzése kihat egész szellemi világukra, ízlésükre, eszmei meggyőződésükre, erkölcsi eszményeikre. Tanítás és nevelés összetartozik: a tanítás a nevelés eszközeként formálja az embert. Senkit nem taníthatunk zenére anélkül, hogy egész jellemét ne alakítsuk. A zenetanításnak az egész ember formálására kell törekednie.

3.1. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.1.1. Tehetségkutatás és -gondozás az iskolában

Az alapfokú zeneiskolák, de általában a művészeti iskolák eleve tehetséggondozó intézmények. Már a növendékfelvétel is egyéni, szülői ambíció alapján felvételi meghallgatással történik. Szemléletünkben a kiválasztáskor nemcsak a kiemelkedő tehetségek számítanak. A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen, vagy alig mérhető. Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása a mi iskolatípusunk feladata.

Hisszük, hogy művészetek nagy hatással vannak a személyiségre, alakítóan hatnak a lélekre. Éppen ezért a nevelésben igen nagy szükség van rá.

A művészetek iránti tehetség készség formájában nyilvánul meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

Megfigyeljük a ritmus és metrumérzékét, hallásának pontosságát, differenciáltságát, muzikalitását, mozgáskészségét, rajzkészségét. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek tehetségéről. Igazán csak a tanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében. De még ezeknek a tudatában is tisztában kell azzal lennünk, hogy a gyermek, az ember individuum, nem ismerhetjük eléggé, azt pedig még kevésbé, hogy kivé, mivé fejlődhet.

Tehetségkutatásunk többlépcsős. Szorosan összekapcsolódik a tehetséggondozással, nincs lezárva tehát a gyermek iskolánkba való felvételével. Igen fontos, hogy minél hamarabb kiválasztódjanak a tehetségesnek látszó gyermekek, mert így hamar szakember vezetheti őket tovább. Csak így válhat természetessé, hogy a művészeti tárgyak tanulása egyenrangú fontosságúvá váljék a közismereti iskolában elsajátítható tudással.

3.1.2. Feladatok a kiválasztásnál:

- Állandó jó kapcsolat az óvónőkkel és iskolai énektanárokkal és nem utolsósorban a szülőkkel, akik motiválhatják a gyerekeket.
- Hangszeres és táncos bemutatók az óvodában, iskolai, hangversenyek kicsik számára így felkeltve az érdeklődésüket.
- Kreatív, játékos rajzi feladatok kicsik számára.
- Kiselőképző, előképző- és hangszeres előképzős csoportokkal való foglalkozás (egy-két év alatt sok minden kiderül, pl. ritmusérzék, hangszeres alkalmasság, érettség stb.)
- Szükség esetén átirányítani más hangszerre, illetve más művészetre (az egyben már gondozás is).
- A tanulási folyamat közben kiemelni a rendkívüli tehetségeket. („B” tagozat: magasabb óraszám, stb.)

3.1.3. A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:

Tehetséggondozás alapelvei és folyamata: **5. számú melléklet**

Feltételek:

- legfontosabb a tanár tudása, személyisége, mely a legfőbb motivációs erő,
- a megfelelő gyerekanyag –kitartás, szorgalom, akaraterő,
- a szülői támogatás megléte,
- anyagi támogatás, menedzselés,
- jó minőségű eszközök, hangszerek biztosítása.

Területek:

- tanulmányi versenyek (egyéni, kamara, csoportos),
- találkozók, fesztiválok, hangversenyek, kurzusok, művészeti táborok.

Feladatok:

- kiemelt ismeretanyag átadása,
- magas szintű technikai tudás átadása, megkövetelése,
- alkotó magatartás, pozitív beállítódás, szokások kialakítása,
- a teremtő képzelet és az improvizációs készség fejlesztése,
- szoros kapcsolattartás a főtárgy és az elmélet tanárok között,
- helyi, megyei, országos és nemzetközi pályázatokra, versenyekre való felkészítés,
- szakirányú továbbtanulásra való felkészítés,
- a művésztanár oktatáson kívüli, művészeti tevékenysége, példamutatás.

Gondok:

- a művészeti pálya presztízsének devalválódása,
- a tömegek magas művészet iránti érdeklődésének csökkenése,
- a gyerekek, tanárok túlterheltsége,
- a gyerekek kitartásának csökkenése,
- a kötelező óraszámokon felüli órák biztosítása (anyagi nehézségek).

Tehetségek csak olyan feltételek mellett bontakozhatnak ki, ahol a társadalmat áthatja a kulturális értékek, a művészetek szeretete. Iskolánk tanárainak ezen a téren van a legnagyobb felelőssége. Minden ránk bízott gyereket eljuttatni a lehető legmesszebb képességei kibontakoztatásában.

3.2. Zenei versenyek, táncrendezvények, fesztiválok, találkozók és kiállítások pedagógiai funkciója

- A rendezvényekre való felkészülés nagy lendületet ad a növendékeknek. A legkiválóbbaknál (országos döntőbe jutottaknál, helyezetteknel) jóval szélesebb rétegre terjed ki. Mozgósítja az érintett tanszak növendékeit.
- A rendezvények – különösképpen az országos szint – módot adnak a legtehetségesebbek „kiugratására”, megismerésükre, pályájuk feltűző gondossággal való figyelemmel kísérésére. Szereplési rutin, koncentráció, állóképesség megszerzésére teremtnek nagyszerű lehetőséget. A legtehetségesebb növendékek kiválasztásán, kiemelésén túl lehetőség nyílik a művészeti pályán való eredményes előrehaladásuk segítésére.
- A rendezvények haszna, hogy a tanulókat fokozott – felfokozott - teljesítményekre serkenti, megerősíti azt a tudatot, hogy eredmény csak komoly munkával érhető el, nemes cél annak tudatosítása, hogy a felkészülés során befektetett többletmunka mindenképpen nyereség.
- Szakmailag és lelkiileg jól felkészített növendékek az szerez igazán nagy örömet, ha közönség előtt önmaga legjobb szintjén produkál, ha tudását egy-egy verseny vagy fesztivál nyilvános keretei között megmutathatja.
- Fesztiválok, találkozók a szakma legalapvetőbb tudnivalóinak elsajátítását segítik.
- Az országos rendezvények az érintett terület pedagógusainak módot adnak egy-egy hangszer vagy egy-egy műfaj pedagógiai eredményeinek felmérésére, a rendezvények között megtett út értékelésére, a helyzetelemzés alapján a feladatok kitűzésére. A felkészítő és érdeklődő tanárok részére a továbbképzéssel felérő szakmai értékelés, a látottak és hallottak alapján az egész tanszak számára országos továbbképzési lehetőség. Már az országos fórumot megelőző megyei válogatók sora is felhívja a figyelmet egy-egy adott iskola, terület eredményeire, gondjaira.

3.3. A szakirányú továbbtanulás lehetséges irányai:

- a./ Egyedi szakirányú továbbtanulás a kiemelkedően tehetséges növendékeknek
- Az alapfok elvégzése előtt – sikeres felvételi vizsgával a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rendkívüli előkészítő tagozata előkészítő osztályában folytathatja tanulmányait (12 éves kor alatt).
  - 14 éves kora előtt felvételi vizsgát tehet zeneművészeti szakközépiskolák előkészítő osztályaiba.
- b./ Középfokú szakirányú továbbtanulási lehetőség
- Az alapfok befejezése után (általános iskola 8. osztály) felvételt nyerhet valamelyik zeneművészeti szakközépiskolába, kézműves szakiskolába, vagy képzőművészeti szakközépiskolába.
- c./ Felsőfokú szakirányú továbbtanulási lehetőség érettségi után
- Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
  - ELTE, JATE és egyéb vidéki egyetemek tagozataira (pl. ének-zene tanári szakra)
  - Tanítóképző Főiskola
  - Tanárképző Főiskola
  - Művészeti Középfokú és Kollégium Nyíregyháza, - Táncművészeti tagozat, Bartók Béla Művészeti Szakközépfokú és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Zeneiskola Békéscsaba
  - Magyar Táncművészeti Főiskola Néptánc tagozat Budapest
  - Balettintézet, néptánc tagozat
  - Tanárképző Főiskola (rajz szak)
  - Magyar Képzőművészeti Egyetem

Felsőfokú, nem szakirányú továbbtanulásnál előnyt jelenthet a művészeti iskolában szerzett képzettség, a teljesség igénye nélkül pl. Gyógypedagógiai Főiskola, Színművészeti Főiskola (pl. musical szak), Óvónőképző Főiskola.

4. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja 1. számú melléklet alapján

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja HELYI TANTERV I.

A képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai

Az itt következő óratervek, tantárgyak a 2011/2012-es tanév előtt beiratkozott növendékekre vonatkoznak kifutó rendszerben.

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták, az alábbi módosításokkal, kiegészítésekkel.

Zeneművészet

Tanszakok felsorolása

Hangszeres tanszakok: furulya, fuvola, oboa, klarinét, kürt, trombita, tuba, harsona, szaxofon, ütő, gitár, zongora, szintetizátor, hegedű, gordonka, nagybőgő, népi hegedű.

Elméleti tanszakok, tantárgyak: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom.

Egyéb tanszakok: kamarazene, zenekar, kórus, népzene.

Képzési idő: (Megjegyzés: az évfolyamszámok magukba foglalják az előképző, az alapfok, a továbbképző évfolyamait. A képzési idő első számjegye az elméleti és egyéb előtanulmányokat jelöli.)

„A” tagozaton

2+10 évfolyam (furulya, fuvola, trombita, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka)

2+8 évfolyam (oboa, klarinét, kürt, harsona, tuba, nagybőgő)

2+6 évfolyam (szaxofon)

„B” tagozaton

A „B” tagozat zárójeles számai az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. „B” tagozatra a növendéket az alapfok második évfolyamától javasolt irányítani.

(3)+9 évfolyam (furulya, fuvola, trombita, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka)

(3)+7 évfolyam (oboa, klarinét, kürt, harsona, tuba, nagybőgő)

(3)+5 évfolyam (szaxofon)

Elmélet és egyéb főtanszakok:

„A” tagozaton

2+10 évfolyam (szolfézs)

2+6 évfolyam (zenetörténet-zeneirodalom)

4 évfolyam (kamarazene)

„B” tagozaton

(5)+7 évfolyam (szolfézs főtanszak)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező v. kötelezően vál. tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az óratervet az adott tanszakon meghatározott évfolyamok száma szerint kell érteni.

Az előképzőt a növendéknek nem kötelező elvégeznie.

Főtárgy: hangszeres tanszakok (egyéni), elméleti és kamarazenei tanszakok (csoportos).

Kötelező tárgy: szolfézs, zongora (az adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően)

Kötelezően választható tárgy:

- elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók),
- gyakorlati: zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók), zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, népzene.

Zenei ismeret: a szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció tantervek programjai alapján, mint együttes műveltségi terület, önálló zenei alapismereteket tartalmazó helyi tanterv készíthető.

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve gitár, zongora) főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések**„A” és „B” tagozaton 2+8 évfolyamos rövid tanszakok**

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc

„B” tagozaton minimum 2x45 perc

Kötelező tárgy:

Képzési idő minimum 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig

„B” tagozaton az utolsó évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5. évfolyamon

elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy:

az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás

„B” tagozaton

elmélet: minimum 1x45 perc

gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos), vagy
minimum 1x30 perc (egyéni)

Hangszeres előkészítő:

egyéni: 2x30 perc

csoportos: 2x45 perc

Kamarazene:

minimum 1x45 perc

A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően 2-8 fő, maximum 15 fő

Zenekar, kórus:

minimum 2x45 perc

Zongora, második hangszer:

minimum 1x30 perc

(„A” és „B” tagozat, 2+10 évfolyamos (hosszú) tanszakok)

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendők.

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)
 „B” tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíció (zongorakíséret) ideje:**„A” tagozaton (minimum)**

1. évfolyamig 5 perc
- 2-3. évfolyamon 10 perc
4. évfolyamtól 15 perc

„B” tagozaton (minimum)

- 1-2. évfolyamon 10 perc
- 3-4. évfolyamon 15 perc
5. évfolyamon 20 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

- „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig
- „B” tagozaton a 10. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

- „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig
- „B” tagozaton a 10. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

- „A” tagozaton az 5-6. évfolyamon elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző I. évfolyamától I vagy 2 foglalkozás

- „B” tagozaton elmélet: minimum 1x45 perc
- gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos) vagy minimum 1x30 perc (egyéni)

Hangszeres előkészítő: 2x30 perc, csoportos: 2x45 perc**Kamarazene:** minimum 1x45 perc. A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően: 2-8 fő, max. 15 fő.**Zenekar, kórus:** minimum 2x45 perc.**Kötelező zongora:** minimum 1x30 perc. („A” és „B” tagozat, rövid tanszakok)

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)
 „B” tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíció (zongorakíséret) ideje:

Hosszú tanszakon: (furulya, fuvola, trombita, hegedű, gordonka,)

„A” tagozaton (minimum)

1. évfolyamig 5 perc
- 2-3. évfolyam 10 perc
4. évfolyamtól 15 perc

- „B” tagozaton (minimum)
 1-2. évfolyam 10 perc
 3-4. évfolyam 15 perc
 5. évfolyamtól 20 perc

Rövid tanszakon (klarinét, kürt, harsona, tuba)

- „A” tagozaton (minimum)
 1. évfolyamig 5 perc
 2. évfolyam 10 perc
 3. évfolyamtól 15 perc

- „B” tagozaton (minimum)
 1. évfolyam 10 perc
 2. évfolyam 15 perc
 3. évfolyamtól 20 perc

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

Elektroakusztikus zene

A képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai

Tanszak: – szintetizátor

A képzés időtartama:
 – szintetizátor tanszakon: 12 év (2+10 évfolyam),

(Megjegyzés: az évfolyamszámok magukba foglalják az előképző, alapfok és továbbképző évfolyamait. A képzési idő első számjegye az elméleti és egyéb előtanulmányokat jelöli. A „B” tagozat első számjegye az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelenti. A „B” tagozatra a tanulót az alapfok 2. évfolyamától javasolt irányítani.)

ÓRATERV - SZINTETIZÁTOR TANSZAK

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óraszám	2	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy: szintetizátor (amely magában foglalja a hangszerismeret és a szintetizátor kamara tananyagát is).

Kötelező tárgy: szolfézs.

Kötelezően választható tárgyak:

– elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók);

– gyakorlati: zongora vagy egyéb második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus;

Választható tárgyak: hangszeres előkészítő; szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók); zongora vagy egyéb második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus. (Zenei ismeret: a szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom tantárgyak tantervi programjai alapján, mint együttes műveltségi terület, önálló zenei alapismereteket tartalmazó helyi tanterv készíthető.)

Az elméleti és kamarazenei tantárgyak csoportos foglalkozások.

A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy:

az alapfok 1-2. évfolyamán minimum 2x30 perc,

az alapfok 3. évfolyamától minimum 2x45 perc, amelyek közül az egyik egyéni szintetizátoróra, a másik pedig 3-3 gyerekenként összevont egyéni óra, ahol – hetente váltakozva – az egyik héten hangszerismeret, a másik héten pedig szintetizátor kamara óra javasolt.

[A közoktatási törvény 52. § (9) bekezdés a) pontja alapján: egyéni – egy-három tanuló részére szervezett – foglalkozás tartható.]

Kötelező tárgy:

a képzési idő 2x45 perc

a 4. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

az 5-6. évfolyamon:

elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy:

az előképző 2. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás.

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló a zeneművészeti ág bármelyik területe (klasszikus zene, népzene), illetve más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

Népzene**A MŰVÉSZETI ÁG SPECIÁLIS SZABÁLYOZÁSA**

Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere és funkciói

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó népzenei nevelés alkalmas az érdeklődő és fogékony növendékek sajátos képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátíttatásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteltetésére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.
2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszer- és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
3. A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait és hiteles megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

A népzeneoktatás általános fejlesztési követelménye, feladata

- A népzene sajátos gondolkodásmódjának (logikájának), a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció szabadabb értelmezésének, a magyar nyelv sajátoságaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.
- Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása.
- A technikai készség, a variációképző rögtönzőkészség kialakítása, személyiségfejlesztés és tehetséggondozás.
- A korábban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével (különös tekintettel a hangzóanyagok hallgatására, értelmezésére) a növendék megismertetése a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátoságaival, a népzeneoktatás történetével, a népzene nagy előadó-egyéniségeivel.
- A művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására nevelés.

- Az alkotó magatartás, a pozitív beállítódások és magatartási szokások kialakítása, az általános és speciális zenei képességek (hallás, ritmusérzék - különös tekintettel a népzene sajátos hangközeire és ritmusfajtaira - stílusérzék, intonációs érzékenység, zenei memória, fantázia, előadói és manuális készség) fejlesztése.
- Rendszerezett zenei, népzenei ismeretek átadása, az általános zenei műveltség megalapozása.
- A zenei írás-olvasáshoz, az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfűzések, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez szükséges alapok megtanítása.
- Rendszeres, céltudatos, igényes, önálló munkára, értő zenehallgatásra nevelés, igény kialakítása a társas muzsikálásra.
- Aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtő utakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.
- A növendékek hazai és - a lehetőségeknek megfelelően - nemzetközi programokban való részvételének, cserekapcsolatok kialakulásának szorgalmazása.
- Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, régi zene, jazz, az értékes szórakoztató zene iránt, a zenei értékek élményt adó felismerésére és befogadására nevelés.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai

- Hangszeres tanszak: népi hegedű
- Elméleti tanszakok: népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom; valamint népi játék-népszokás.
- Egyéb tantárgyak: kamarazene, zenekar (mindkettő kétéves hangszer tanulás után), népdalkör, népi játék népszokás.
- Elméleti tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció.

A képzés időtartama

Megjegyzés: az évfolyamszámok magukban foglalják az előképző, alapfok és továbbképző évfolyamait. A képzési idő első számjegye az elméleti és egyéb előtanulmányokat jelöli.

- Hangszeres tanszak:
2+10 évfolyam (hegedű),
- Elméleti és egyéb tanszakok:
2+10 évfolyam (szolfézs),
4 évfolyam (néprajz),
2 évfolyam (népi játék-népszokás).

Általános óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az óratervet az adott tanszakon meghatározott évfolyamok száma szerint kell értelmezni. Az előképzőt a növendékeknek nem kötelező elvégeznie.

Előképző: szolfézs; hangszer, népzenei ismeretek, népi játék-népszokások.

Főtantárgy: népi hangszer tanszakok (egyéni foglalkozás); elméleti tanszakok (csoporthoz tartozó foglalkozás).

Kötelező tárgy: szolfézs.

Kötelezően választható tárgyak:

- elméleti: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, zeneelmélet, zenetörténet
- zeneirodalom, improvizáció;
- gyakorlati: második hangszer, népi játék-népszokás, népdalkör, kamarazene, zenekar.

Választható tárgy: a fentiek vagy más művészeti tárgyak (a zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág - zeneművészeti, képző- és iparművészeti, táncművészeti képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet).

Zenei ismeret: a szolfézs, népzenei ismeretek, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció tantárgyak tantervi programjai alapján, mint együttes műveltségi terület, önálló zenei alapismereteket tartalmazó helyi tanterv készíthető.

A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy:

- minimum 2x30 perc (egyéni), vagy
- minimum 2x45 perc (csoportos).

A korrepetíció (zongorakíséret) ideje:

- minimum 5 perc.

Kötelező tárgy:

- a 4. évfolyam végéig
- a képzési idő minimum 2x45 perc.

Kötelezően választható tárgy:

- hosszú tanszakokon az 5-6. évfolyamon,
- rövid tanszakokon az 5. évfolyamon
- elmélet: minimum 1x45 perc,
- gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos) vagy
- minimum 1x30 perc (egyéni).

Választható tárgy:

- az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás.

Kamarazene:

- minimum 1x45 perc,
- csoportlétszám: a műfajnak megfelelően 2-8 fő, maximum 15 fő.

Zenekar, népdalkör:

- minimum 2x45 perc.

A népzeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

Táncművészet

A képzés struktúrája, tanszaka:

- Képzés ideje: 12 év
- Évfolyamok száma: 12 évfolyam
- A táncképzés tanszaka: néptánc tanszak

Az alapfokú művészeti iskolának legfeljebb 12 évfolyama van, melynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon folyik. A tanuló az utolsó évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

Óratervi háló

Tantárgy		Évfolyamok											
		Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	I.	II.	III.	IV.
Főtárgy	Népi játék	2	2	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
	Néptánc												
Kötelező tárgy	Folklórismeret	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
	Tánc történet	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Kötelez. választható tárgy		-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Szab. választható tárgy		2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen		2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A tanzak tantárgyai:

Főtárgy:

- népi játék, néptánc

Kötelező tantárgyak:

- folklórismeret
- tánc történet

Kötelezően választható tantárgyak:

- népi ének
- folklórismeret
- tánc történet
- kinetográfia

Szabadon választható tantárgyak:

- a tanzak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya.

A tanzak részletes követelményrendszere megtalálható az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékletében.

Képző- és iparművészeti ág

A képzés ideje: 12 év

Évfolyamok száma: 12 évfolyam

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapismeretek	2-4	2-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rajz-festés-mintázás	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Műhely előkészítő	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
műhelygyakorlat	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választható tantárgy	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A rajz-festés-mintázás és a műhelygyakorlatok óraszámára 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható. Az előképzőt a tanulónak nem kötelező elvégeznie.

A képzés tanzakai, tantárgyai

Vizuális alapismeretek

Az előképzősök komplex művészeti tantárgya

Kötelező tantárgyak:

- rajzolás-festés-mintázás
- műhelyelőkészítő, műhelygyakorlat

Kötelező műhelygyakorlat választható tanzakai

- képzőművészet:
- grafika, festészet

Szabadon választható tantárgyak

- művészettörténet
- népművészet

A szabad sáv keretében a fenti tantárgyak vagy a műhelygyakorlatok bármelyike választható.

A rajzolás-festés-mintázás tantárgy biztosítja a képző- és iparművészeti alapozást. A műhely-előkészítő foglalkozások során a tanuló a képzés több területével ismerkedhet meg. Műhelygyakorlat teszi lehetővé a képző- és iparművészeti szakirányú tevékenységeket. A képzőművészet, iparművészet, és média területén a helyi lehetőségektől függően a fenti műhelyek közül a tanuló érdeklődésének és képességeinek megfelelően választhat.

A képző- és iparművészet oktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más művészeti ág (zeneművészeti, táncművészeti, szín-és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott kötelező tanítási óráin részt vehet.

A tanszak részletes követelményrendszere megtalálható az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékletében.

BAPTISTA OKTATÁS

Hangszeres tanszakok

FURULYA

A tanszakra az általános iskola második osztályát végzett tanulók vehetők fel, kivételes esetben a furulya oktatás iskolás kor előtt is elkezdhető. (6. életév után)

A furulya oktatás a fa- és rézfúvós hangszerek előkészítőjeként is funkcionál.

A furulya tanszak helyi tanterve az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékete alapján a következő:

A furulya főtárgy követelményei:

Tananyag: Béres János: Furulyaiskola I-III.
Lőrincz-P.: Furulya ABC

(és a keret-tantervben szereplő anyagok szabad felhasználás szerint)

Minimális követelmény:

1. o. Béres: Furulyaiskola I. 75. gyakorlatig
2. o. Béres: Furulyaiskola II. 52. gyakorlatig

Vizsgakövetelmények:

4-6 népdal, gyakorlat, legalább 2 kotta nélkül.

Azok a növendékek, akik 2 év elteltével sem akarnak hangszert váltani, folytathatják tanulmányaikat furulyásként a keret-tanterv követelményrendszere szerint.

Olyan furulyás növendékeknél, akik egy adott tanévben csak a minimális követelmény szintje körül teljesítettek, nem javasolt az áttérés bármely más fa- vagy rézfúvós hangszerre.

Minden olyan témakört és vonatkozást, amelyek nem nyertek említést, a megfelelő fuvola, furulya kerettantervek szabályoznak.

FUVOLA

A tanszak helyzete sajátos két vonatkozásban is.

1998-ban a fuvola tanszak képzési struktúrája megváltozott. A hosszú tanszakoknak megfelelően 2+6+4 évre bővült az évfolyamok száma.

Az előrehozott beiskolázási idő – a gyermekek testi fejlettségétől, fizikai adottságaiktól, függő – különböző hangszeres előképző végzését teszi lehetővé. Ezt segíti a napjainkban is szakadatlan fejlődés, az úgynevezett tanuló hangszerek terén. Kb. 10 éve megjelent a FIFE, illetve a speciálisan könnyített és rövidített tanulóhangszer, vagy „kanyarfejjel” ellátott, normál méretű fuvola, melyekkel elkezdhetjük az oktatást kis termetű alsó tagozatos gyermekek esetében is.

Ennek megfelelően a hangszeres előképző a következő módon végezhető:

Hangszeres előképző: 1, illetve 2 évfolyam

1 év esetén: fife, vagy fuvola hangszereken (normál, vagy „kanyarfejes”)

2 év esetén: fife, vagy „kanyarfejes” fuvola
fife-on csoportban, 3 fővel.

Beszámoló anyaga év végén.

2 gyakorlat

2-3 gyermekdal, vagy népdal Bántai: – Fuvola ABC-ből válogatva kotta nélkül!

Első évfolyam: a fuvolára való áttéréstől

2 különböző karakterű gyakorlat pl. Jeney I.: 61-ig, vagy Bántai: Fuvola ABC 13-15 lecke, vagy Bántai: Válogatott etüdök 1.: 6-ig

1 előadási darab zongora- vagy fuvalakísérettel
minimum 1 darab kotta nélkül

Második évfolyam:

2 etüd pl. Jeney I.: 102, Bántai I.: 22 nehézségi fokig.

1 előadási darab zongorakísérettel, vagy egy fuvola duó
minimum 1 darab kotta nélkül!

Harmadik évfolyam:

2 különböző karakterű gyakorlat Pl. Jeney II.: 22-ig Bántai I.: 74-ig
1 előadási darab zongorakísérettel, vagy egy fuvola duó
minimum 1 darab kotta nélkül

Negyedik évfolyam:

2 etűd pl. Jeney II.: 70-ig, Bántai II.: 28-32-ig
1 előadási darab zongorakísérettel pl. 3 Gavott, 3 Menüett c. gyűjtemény nehézségi fokán
1 kamarazenei darab /duó, trió stb./

Ötödik évfolyam:

2 etűd pl. Bántai II.: 45-végig, Platonov: 1-10, Köhler I.: 1-6
2 szonátatétel /Marcello, Valentine, Veracini, Telemann/
1 karakterdarab, illetve kamarazene

Hatodik évfolyam:

1 etűd
1 barokk szonáta tételpár
1 karakterdarab
1 kamarazenei mű - lehetőleg vegyes hangszerösszetételű csoportban

A „B” tagozaton minden osztályban kötelező a beszámoló anyagának felét kotta nélkül játszani.
A továbbképző évfolyamokon megnövekszik a kamarazenélés jelentősége, s ez a beszámoló anyagában is tükröződik.

Tanszaki meghallgatás és az év végi beszámoló anyaga:

Az „A” tagozatos növendékek részére félévente meghallgatást, illetve beszámolót tartunk.
A meghallgatás anyaga: etűd, valamint előadási darab.

A meghallgatáson a fúvós hangszert tanító kollégák vesznek részt, a hangversenyre meghívunk minden érdeklődő kollégát.

A „B” tagozatos növendékek számára novemberben és februárban is tartunk meghallgatást a fentiekén kívül.
Ennek anyaga: 1 skála, 1 etűd és 1 előadási darab.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tanszakonként meghatározott minimális követelmény teljesítése.

OBOA

A hangszer technikai kezelése (szájtartás, levegőbeosztás) meglehetősen nagy figyelmet igényel a játékos részéről, ezért ajánlatos előtanulmányként furulyát tanulni. Ez a hangszer azért is megfelelő erre a célra, mert a hangok fogása sokban megegyezik a két hangszeren. Így elérhető, hogy legalább a kottaolvasás nem jelent a kezdőknek nehézséget.

A tanszak részletes követelményrendszere megtalálható az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékletében.

Mindössze a „Tanszak tartalmi szabályozása” című fejezetének az első és második évfolyam „Felhasználható irodalom” című részei egészülnek ki az alábbiakkal:

Munia Zoltán: Oboaiskola

Munia Zoltán: Oboaiskola zongorakísérettel

Ez a két kottagyűjtemény gyakorlatokat, etűdöket, és előadási darabokat tartalmaz.

Ez a 2003-ban megjelent kiadvány hiánypótló szerepet tölt be az alapfokú oboaoktatásban.

Minden más tantervi követelmény megegyezik a művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékletével.

KLARINÉT

A klarinét tanszak helyi tanterve megegyezik az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékletében foglaltakkal.

A program általános célja

A zeneiskola egy sajtóságos intézmény, ahol a tanulók szabadidejükben a művészetek sok-sok ága közül a zenével ismerkednek meg és művelik azt.

Napjainkban mikor egyre több művészeti iskola ajánl különféle programokat, nekünk, zenetanároknak talán még fontosabb feladat, hogy ösztönözzük a tanulókat a zenetanulásra. Mutassuk meg ennek szépségeit és adjunk hozzá olyan útmutatót, aminek birtokában – az ebben a művészeti ágban adódó – esetleges „akadályokat” könnyebben vehetik, és még jobban elsajátíthatják a zene ismeretét és művelését.

Általános feladatunk és célunk az, minél több olyan gyermeket neveljünk – és ne csak tanítsunk – akik felnőve nem idegenkednek egy-egy komolyzenei mű vagy hangverseny meghallgatásától.

Nagyon fontos feladat – és hivatása a tanárnak -, hogy az arra érzékeny, rátermett, tehetséges gyermeket szakirányú pályára irányítsa. A felkészítés éve alatt minél többet hozzon ki a növendékből, behatóbban ismerje meg a zenét gyakorlatban és elméletben egyaránt.

A zenei tevékenységek segítik a rendszerben való gondolkodást és hatnak a gyermekek érzelmi fejlődésére. A különböző zenei „színek” gazdagítják fantáziájukat, ami megalapozza improvizációs készségeiket.

A közös hangszeres játék a kisebb kamaraegyüttesekben, illetve zenekarokban a gyerekeket a társas kapcsolatokra és az egymásra való figyelemre szoktatja. Hiszen ezek az együttműködés alapvető feltételei.

A zene nem hiányozhat egyetlen ember lelkéből sem, hiszen e nélkül érzelmvilágunk üresebb és sivárabb lenne.

Közös célunk az, hogy minden korosztállyal megismertessük és megszerettessük e hangzó birodalom szépségeit és értékeit.

A klarinéttanítás szakirányú feladatai:

Ismertessük meg a tanulókkal – életkoruknak megfelelő szinten – a hangszer történetét, általános jellemzőit, sajátosságait.

Tudjon a klarinétirodalom legkiemelkedőbb alkotóiról, műveiről, előadóművészeiről.

Ismerje az ebbe a családba tartozó rokonhangszereket (szaxofon, tárogató).

Alakítsunk ki megfelelő hangszerkezelési technikát:

helyes légzés

hangszer, kéz, száj, ujjtartás

hangszer-megszólaltatás

telt, kifejező, színes klarinéhang

a kottaolvasás, nyelv és ujjmozgás összehangoltsága

könnyed hangszerkezelés

Szoktassuk a növendéket rendszeres gyakorlásra, a gyakorlás helyes módjára, menetére.

A felmerülő technikai problémák megoldásaként tudja a kigyakorlás különböző módjait:

ujjgyakorlatok

mozdulatok

Fordítsunk figyelmet a memorizálásra. Tanítsuk meg a növendéket hangszerük rendszeres karbantartására.

Tananyag és követelmények, félévi illetve év végi számonkérése, beszámoló rendje, értékelése

Alapfok „A” tagozat

Előképző évfolyam:

Ismerje a tanuló a hangszer részeit, összeállítás módját. A nád szerepe, beállítása. A helyes légzéstechnika kialakítása, helyes test-, kéz-, és hangszertartás. Hangindítás, hangszer-megszólaltatás, a nyelv szerepe és helye. A pontos gyakorlásra való rávezetés. Előképző évfolyamon a klarinét főtárgyat furulya is helyettesítheti, a gyermek fizikai adottságaitól függően.

Felhasználható anyag:

Bakos – Meizl: Klarinét ABC

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

Gyermekdalok, népdalok

Meizl: Könnyű előadási darabok

Minimális követelmény:

Jól megalapozott hangszerkezelés. A törzshangok biztonságos olvasása fogásainak ismerete. Könnyebb gyermekdalok és népdalok biztonságos megszólaltatása.

Beszámolók rendje:**Félév:**

2 gyermek vagy népdal

1 előadási darab

Év végi beszámoló

2 – 3 gyermek vagy népdal, lehetőleg kotta nélkül

2 előadási darab, lehetőleg zongorakísérettel

1. évfolyam

A hangszerkezelés további fejlesztése, a helyes gyakorlás és memorizálás különböző módjainak megismertetése. A további évfolyamokra ezek alapvetően érvényesek.

Felhasználható anyag:

Balassa: Klarinétiskola I. válogatva

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

Perényi: Klarinét etűdök válogatva

Meizl: Könnyű előadási darabok

Kuszing: Klarinétmuzsika kezdőknek

Félévi beszámoló:

2 gyakorlat kottából

1 előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Év végi beszámoló

2 gyakorlat kottából

2 előadási darab lehetőleg kotta nélkül zongorakísérettel

2. évfolyam**Felhasználható anyag:**

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

Balassa: Klarinétiskola I-II válogatva

Perényi: Etűdök klarinétra

Meizl: Könnyű előadási darabok

Kuszing: Klarinétmuzsika kezdőknek

Berkes: Kis előadási darabok

Félévi követelmény:

2 gyakorlat kottából

1 előadási darab zongorakísérettel, vagy 1 kamarazenei mű

Év végi beszámoló:

2 gyakorlat kottából

2 különböző karakterű előadási darab kotta nélkül, lehetőleg 1 kamarazenei mű is szerepeljen

3. évfolyam

Felhasználható anyag:

Balassa:	Klarinétiskola I. II.
Kovács:	Klarinétozni tanulok I. II.
Demnitz:	Etűdök válogatva
Kurkiewicz:	Válogatott gyakorlatok I.
Kuszing:	Klarinétmuzsika kezdőknek
Berkes:	Kis előadási darabok
Berkes:	Előadási darabok II.

Félévi követelmény:

2 gyakorlat kottából
1 előadási darab zongorakísérettel, vagy 1 kamarazenei mű

Év végi beszámoló:

2 gyakorlat kottából
2 különböző karakterű darab kotta nélkül, lehetőleg kamarazenei mű is szerepeljen

4. évfolyam

Kovács:	Klarinétozni tanulok II.
Kurkiewicz:	Válogatott gyakorlatok I II.
Demnitz:	Etűdök válogatva
Berkes:	Előadási darabok II.
Kuszing:	Klarinétmuzsika
Kocsis – Berkes:	Barokk és klasszika

Félévi követelmény:

2 gyakorlat kottából
1 előadási darab kotta nélkül, és 1 kamarazenei mű, lehetőleg növendék közreműködésével

Év végi beszámoló:

2 gyakorlat kottából
2 különböző karakterű előadási darab kotta nélkül, illetve egy előadási darab helyettesíthető 1 kamarazenei művel, lehetőleg növendék közreműködésével

Alapfok „B” tagozat

Az emelt szintű oktatásra irányítható az a növendék, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik. Érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen az emelt szintű oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

Az emelt szintű oktatásban részesülő tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában, virtuozításban és az előadás kifejezőerejében haladja meg az „A” évfolyam szintjét!

2. évfolyam

Minimális követelmény:

A légzéstechnika állandó tökéletesítése, megfelelő támasz kialakítása. A hangindítás gyorsítása, repetíció, a torok és nyelv lazaságának megőrzésével. A kéztartás és billentés állandó javítása, az ujjmozgások lazítása trilla gyakorlatok segítségével.

A továbbiakban a „B” tagozat 2. 3. 4. évfolyamában a félévi és az év végi beszámoló anyaga mennyiségben megegyezik az „A” tagozat anyagával.

3. évfolyam

Minimális követelmény:

A légzés technika állandó ellenőrzése. A határainak kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett. Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása. A skálázás tempójának fokozása, a belső hallás fejlesztése, önálló hangolás. A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

4. évfolyam

Minimális követelmény:

Ismerje a növendék hangszerének intonációs hibáit, és tudatosan javítsa azokat. Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítása. Az önállóság fejlesztése, a gyakorlás során felmerülő problémák megoldása. Rendszeres társas zenélés, vagy zenekari játék. Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A továbbképző osztályok tananyaga és követelményei

Ebbe az évfolyamba járó növendékek nagy létszámban már középiskolások. Nem zenei pályán tanultak tovább. Az anyag és a követelmények összeállításában ezt előtérbe helyezük.

„A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a növendékek tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Zenetanulásuk iránya és célja is eltérhet. Az egyéni hangszer tudás tökéletesítése, vagy a kamarazenei, illetve zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe. Ezért a továbbképző évfolyamok feladatait nem bontottuk tanévekre.

Minimális követelmény, hogy az alsó fokon megszerzett készségeket állandóan kézben tartsa és tökéletesítse a növendék. Fontos feladat a tanári segítség nélküli hangolás, rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is, és lehetőség szerint zenekari játék.

„B” tagozat

A tanulók csekély hányada, egyéb tanulmányai mellett, a „B” emelt szintű oktatás a továbbképző évfolyamain készül egy esetleges újbóli vagy későbbi felvételi vizsgára, továbbra is megőrizve a zenei pálya választásának lehetőségét.

E továbbképző évfolyamok tanterve ezért összhangban van a zeneművészeti szakközépiskola követelményeivel és tantervével.

KÜRT

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

TROMBITA

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

TUBA

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

HARSONA

Szünetel. Jelenleg nincs olyan rézfúvós növendékünk, akinek az alkati adottságai megfelelnek e hangszer tanulásához.

SZAXOFON

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták

ÜTŐ

Az ütőhangszeres tanszak helyzete több szempontból is speciálisnak tekinthető. A tanulók iskolán belüli gyakorlására csak korlátozott időben áll rendelkezésre szabad terem. A növendékeknek a kisdob otthoni gyakorlásához a hangszer beszerzése még megoldható - vagy gyakorlópad beszerzésével helyettesíthető - de a dallamhangszerek otthoni gyakorlására egyáltalán nincs lehetőség. Így a kezdeti tanulmányoknál az órán történő gyakorlás elengedhetetlen.

A kamarazene alapjainak megismerése már a hangszeres előképzőben elkezdődik. A tanulmányok előrehaladtával a felsőbb osztályokban (4.-5.-6. évfolyam és továbbképző) a kamarazene kap nagyobb hangsúlyt. Az együttes muzsikálás eme formája az egyszerű duóktól a nagyobb ütőhangszeres apparátust megmozgató darabokig terjed.

A 4. évfolyamtól valamint továbbképzőben megkezdődhet a dobszerelés tanulása is. Az ütőhangszer oktatásnak ebben a részében a különböző könnyűzenei stílusokban való jártasság elérése az elsődleges szempont. Ebben nagy segítséget jelentenek a legújabb kiadványok, melyekhez zenei alapokat is csatolnak CD formájában.

Az ütőhangszeres tanszakon való képzés az új tantervek bevezetésével két évvel nőtt.

A képzési idő: (2) + 6 + 4 évfolyam.

Az eddigi gyakorlatban a továbbképző évfolyamok helyére a kamarazene főtárgy került így ezekben az osztályokban továbbra is a kamarazene lesz a fő vonal illetve a dobszerelés tanítása.

A „B” tagozatosok tananyagában a technikai fejlesztés kap nagyobb hangsúlyt, így a tízféle kézrend és azok folyamatos gyorsítása valamint a skálák 7#-7b-ig és a kromatikus skála. A „B” tagozatos tanulók többsége zenei pályán folytatja tanulmányait.

KÖVETELMÉNYEK ÉVFOLYAMONKÉNT

Hangszeres előképző:

Kisdob: Egyszerű gyakorlatok 4/4-ben a tanár ötletei alapján illetve válogatva

Dallamhangszer: 3-5 hangkészletű gyermekdalok

Balázs-Kósa-Zempléni: Csengő-bongó 1-9.

Zempléni: Ütős ABC: 1-14.

Kamarazene: A ritmusgyakorlatok ritmushangszerekkel történő kísérése, csak mérővel.

1. évfolyam:

Kisdob: Balázs-Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek 1-27.

Dallamhangszer: Balázs-Kósa-Zempléni: Csengő-bongó 10-17.

Zempléni: Ütős ABC 15-22.

1 zongorakíséretes előadási darab kotta nélkül.

Kamarazene: A dallamhangszeres darabok kísérése ritmus- ostinátóval.

1 duó

2. évfolyam:

Kisdob: Balázs-Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek 27-45.
Dallamhangszer: Balázs-Kósa-Zempléni: Csengő-bongó 17-40.
Zempléni: Ütős ABC 23-33.
1 zongorakíséretes darab kotta nélkül
Kamarazene: Válogatás az ütőhangszeres irodalomból osztályának megfelelően.

3. évfolyam:

Kisdob: Balázs-Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek 46-60.
Knauer: 1-8.
A tremoló előkészítése, egyes és hármas előke játéka.
Dallamhangszer: Zempléni: Ütős ABC 33-45.
2 zongorakíséretes darab kotta nélkül.
Kamarazene: 1 kánon vagy duó
1 kamarazenei darab különböző hangszer kombinációkkal,
hangszerváltásokkal, valamint verőváltások alkalmazásával.

4. évfolyam:

Kisdob: Knauer: 8-16.
Kettes és négyes előke, a tremoló indítása, lezárása
Dallamhangszer: Zempléni: Ütős ABC 45-60.
2 zongorakíséretes darab kotta nélkül.
Kamarazene: 1 duó és 1 nagyobb együttesben való játék
Dobszerelés: Martonosi: Modern dobiskola 1.

5. évfolyam:

Kisdob: Knauer: 16-27.; II. rész 1,2
Dallamhangszer: Zempléni: Ütős ABC 60-75.
2 zongorakíséretes darab kotta nélkül
Kamarazene: 2 duó és 2 nagyobb együttesben való játék
Dobszerelés: Martonosi: Modern dobiskola 2.

6. évfolyam:

Kisdob: Knauer: 27-40. II. rész 3-20.
Dallamhangszer: 2 zongorakíséretes darab kotta nélkül
Kamarazene: Technikailag igényesebb művek

Dobszerelés: Martonosi: Modern dobiskola 2.
Ritmusjáték zenei alapra

GITÁR

A gitár tanszak helyi tanterve megegyezik az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékletében foglaltakkal.

A program alapján lehetőség van az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres készségek kifejlesztésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták

ZONGORA

A zongora tanszak a központi tantervet a következő kiegészítésekkel veszi át:

„Sokszor egyetlen élmény egész életre megnyitja a fiatal lelket a zenének. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre bízni, ezt megszerezni az iskola feladata.”

(Kodály Zoltán)

Felvételit csak túljelentkezés esetén tartunk. A meghallgatáson vizsgáljuk a gyerekek zenei készségeit, értelmi képességeit, alkati adottságait. Megkérdezzük: van-e hangszerük, vagy gyakorlási lehetőségük. Ennek hiányában más tanszakokra irányítjuk őket.

„A” tagozatról „B” tagozatra kerülni a második évfolyam elvégzése után lehet. A jelentkezőket vizsgán hallgatjuk meg a tanév végén, amelyen a tanszak valamennyi tanára részt vesz.

Varró Margit véleményét tartjuk szem előtt: „...minden zongorista képzésénél a Bach-i zenét, a klasszikus muzsikát, a Bartók-i hangzásvilágot és a mindezeket megvalósító hangszeres technikát kell elsőrendűen szem előtt tartani. Ez minden zenei képzés alapanyaga. Ez az a zene, amire minden más választott muzsikának – legyen az bármilyen stílus – épülnie kell.”

Tananyag és irodalom:

A zongora tanszak helyi tanterve az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékete alapján a következőkkel kiegészítve:

Az előkészítő osztályokban a kifejezőmódok, hangulatok játékos formában történő megvalósítását kérjük (ált. isk. 1-2. osztály). A hat-nyolc éves kisgyermek szabadon engedni, hagyja a még „gátak” nélküli fantáziáját kibontakozni. A központi tanterv ezt az igényt itt le is zárja. Pedig az improvizáció alapja itt kezdődik, ez a gyermeki képesség értő irányítással tovább fejleszhető. A jazz magyarországi apostola, Gonda János könyvei, kottái az alapoktól segítik tanár és gyermek felfedező útját (A rögtönzés világa I. II, Az improvizáció). Nagyobb növendékeink körében rendkívül népszerűek a Joplin-ragtime-ok, melyeknek könnyített, oktávfogások nélküli kiadása is megjelent.

Napjainkban nem vonhatjuk ki magunkat a zene tömegkommunikációs eszközeinek hatása alól, sőt számolnunk kell azok ifjúságon belüli népszerűségével. Ennek is meg vannak a maga értékei, a populáris zene igazán színvonalas képviselői maguk is klasszikus zenén nőttek fel. A becsmélés, tiltás helyett az ún. könnyűzenében is feladatunk az irányítás, az értékek felfedezése.

A kamarazenélés, együttmuzsikálás örömebe már a kezdet kezdetén – könnyű kis négykezes darabok révén – bevezethetjük növendékeinket.

Az életkori sajátosságból eredően kb. 12-13 éves kortól a beszámolón szívesen hallgatunk egy-egy szólódarabot „kiváltó” kamarazenei produkciót.

Beszámoltatás, előjátás:

A központi tanterv irányelveinek elfogadása mellett a tanév folyamán adódhat olyan periódus, amikor a felkészülés más célzatú (versenyek, fesztiválok, városi, iskolai rendezvényekre való készülés stb.). Ilyen esetekben a tanszakon tanító kollégákkal és az iskolavezetéssel való egyeztetés lehetővé teszi a beszámoltatás rugalmas kezelését, kiváltását.

SZINETIZÁTOR (KEYBOARD)

Korunk művészetében, zenekultúrájában egyre nagyobb szerepet játszó elektronikus zene legfőbb hangszere a szintetizátor. Ennek tanulása új, korszerű módszert, tematikát igényel.

A széleskörű zenei műveltséghez éppen úgy hozzátartozik a magyar népzene és más népek népzenejének megismerése, a különböző klasszikus stílusok, az előző századok zenei stílusainak ismerete Bartók, Kodály és követőnek művei, mint a XX. század pop, -rock, és jazz stílusainak elsajátítása.

A felfedező és alkotókedv, a kreativitás csak úgy alakulhat ki, ha kezdettől fogva játszhatnak a gyerekek a megtanult zenei elemekkel. Ritmus és dallamvariációkat, szekvenciákat szerkeszthetnek, improvizálhatnak az egyes stílusörökön belül.

A szintetizátor tanszak helyi tanterve az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú mellékete alapján a következőkkel kiegészítve:

A keyboard oktatásánál a legfontosabb feladat a növendékekkel megismertetni a legfontosabb érintésvédelmi szabályokat, hisz elektronikus hangszerekkel dolgozunk. Ezek a következők:

A hangszer áram, illetve feszültség alá helyezése csak pedagógus felügyelete mellett történhet meg.

Ezek után a hangszer t vizes, nedves kézzel használni tilos, különböző folyadékokat, (pl. ivóvíz, üdítő) a hangszer közelében tárolni tilos, mert balesetveszélyes és áramütést okozhat.

A hangszer maximum hangerőn használni tilos, mert halláskárosodást okozhat.

A hangszerhez csak földelt konnektort, illetve földelt hosszabbítót lehet használni.

Magát a hangszer mozgatni, máshová helyezni szintén csak pedagógus felügyeletével lehet, ugyanis a szellőző nyílások elzáródása szintén balesetveszélyes, mert kigyulladhat a hangszer, illetve meghibásodhat.

A készüléket felügyelet nélkül, bekapcsolt állapotban hagyni tilos, használat után mindig áramtalanítani kell, nem elég csak a hangszer kikapcsolása, ez is pedagógus jelenlétében történjen.

Év elején és félévente kötelező a megfelelő szaktanárnak a növendékeket balesetvédelmi oktatásban részesíteni a fentiek alapján és erről jegyzőkönyvet kell készíteni a növendékek névsorával, tanári és igazgatói aláírással.

A meglévő kottaállományunkat a klasszikus zongorairodalom, illetve a jazz és könnyűzene területéről évenként bővítjük az újonnan megjelent kottákkal és ezeket a mindennapi oktatásban felhasználjuk.

A szintetizátoron való tanulás gyakorlati, technikai fejlődés alapvető zeneelméleti ismeretek nélkül lehetetlen, ezért a szolfézs tanszak szaktanárai vegyék figyelembe, hogy a klasszikus zeneelmélet jelölésein túl a tánc illetve a jazz zeneelmélet jelöléseit is ismernie kell és ezeknek a gyakorlatban való alkalmazása is elengedhetetlen a szolfézs órákon.

A kamarazenélés öröme már a kezdet kezdetén bevezethetjük növendékeinket, valamint a keyboard tanításánál elengedhetetlen a keyboard és számítógép kapcsolatának megismertetése (MIDI).

A hármast és négyest hangzat fordításoknál meg kell jegyezni, hogy hangszerfüggőek Fontosabb módosítások a tantervi követelmény rendszerben az adott évfolyamokra lebontva és azon belül:

a zeneiskolának rendelkeznie kell olyan minőségi hangszerrel, mely felismeri a fordításokat.

A skáláknál a dúr skálák mellett az első évfolyamtól kezdve kérjük a párhuzamos összhangzatos moll skálákat, mind az A és B tagozaton egyaránt.

A és B tagozaton a szűkített és bővített hármast hangzat fogalmát a második évfolyam tananyagába építjük be.

A harmadik évfolyamtól a tantervi kiírásban megjelenő transzponálásnál figyelembe kell venni, hogy megfelelő nehézségi fokkal a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve a gyermek képességeihez mérten történjen.

A harmadik évfolyamban a tantervi kiírásban a minimális követelmény a B tagozaton alkalmazandó.

A harmadik évfolyam A tagozatának minimális követelménye: az alaphármashangzatok (dúr, moll, szűkített, bővített) játszása a bal kézben és ezek transzponálása.

A negyedik évfolyamban a tantervi kiírásban a minimális követelmény a B tagozaton alkalmazandó.

A negyedik évfolyam A tagozatának minimális követelménye a következő: a növendék tudja az alaphármashangzat – megfordításokat játszani a bal kézben és tudja transzponálni azokat.

A negyedik évfolyam év végi vizsga anyaga a tantervi kiírás szerint a B tagozaton kérhető számon.

A negyedik évfolyam A tagozat év végi vizsga anyaga: négy különböző ritmusú szám, hetes, bővített, szűkített, hármashangzat megfordításokkal és alap négyeshangzatokkal fordítások nélkül.

Az ötödik évfolyam A tagozatának anyaga kiegészül azzal, hogy elméleti ismeret az alap 7-9-II-13-as akkordok létrehozása a felhangsor hangjaiból. A négyeshangzat megfordításai tánczenei, illetve klasszikus jelöléssel és alkalmazásuk a gyakorlatban. Az ötödik évfolyam A tagozatának év végi vizsgaanyaga kiegészül olyan zenei szám előadásával, melyben négyeshangzat megfordítások szerepelnek.

A hatodik évfolyam A tagozatának anyaga kiegészül azzal, hogy elméleti ismeret legyen olyan tánczenei számok gyakorlása, amelyben a jobb kéz is játszik harmónia hangokat. A minimális követelmény szintén kiegészül azzal, hogy tudjon a növendék jobb kézzel a dallamjáték közben harmónia hangokat is játszani.

Az életkori sajátosságból eredően kb. 12-13 éves kortól a beszámolón szívesen hallgatunk egy-egy szólódarabot „kiváltó” kamarazenei produkciót.

A központi tanterv irányelveinek elfogadása mellett a tanév folyamán adódhat olyan periódus, amikor a felkészülés más célzatú (versenyek, fesztiválok, városi,- iskolai rendezvényekre való készülés stb.). Ilyen esetekben a tanszakra tanító kollegákkal és az iskolavezetéssel való egyeztetés lehetővé teszi a beszámoltatás rugalmas kezelését, kiváltását.

HEGEDŰ

A program célja:

A hegedű oktatás célja, hogy az érzelmi és esztétikai nevelés eszközével járuljon hozzá a sokoldalú, érett, kreatív személyiség kialakításához. Figyelembe kell vennünk a növendékek életkori sajátosságait és egyéni tehetségük mértéke szerint kell fejleszteni ismereteiket.

Feladata:

A hangszeres zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.

A növendékek többségének a tudását olyan szintre fejleszteni, hogy képesek legyenek amatőr kamaragyűttesben, vagy zenekarban muzsikálni.

Fejlessze a tanuló zenei ízlését, stílusérzékét, neveljen az értékes zene szeretetére. Ösztönözze a növendékeket rendszeres hangverseny látogatásra.

A tehetséges, zenei pályát választó növendékek felkészítése közép-, ill. felsőfokú intézményben való továbbtanulásra.

Iskolánkba 1998-ban bevezettük a Suzuki módszert, melynek középpontjában a személyiség nevelés áll. A fő célunk az, hogy zeneszerető és a zenét művelni tudó embereket neveljünk. A növendékek képességei különbözőek, s nekünk arra kell törekednünk, hogy minél többen közelebb kerülhessenek a zenéhez.

Nagy hangsúlyt fektetünk a kezdő hegedű tanítására, különböző játékos előkészítő gyakorlatokkal. Minél fiatalabb korban kezdjük meg az alapok lerakását, annál jobb eredményeket érhetünk el.

A rendszeres otthoni gyakorlást, a család segítheti, ezért fontos a tanár és a szülő közötti állandó kapcsolat és az óralátogatás lehetőségének biztosítása.

Sok zenehallgatással és csoportos együttjátékkal, kamarazenéléssel szeretnénk ösztönözni a növendékeket.

A program végrehajtásának óraterve „A” tagozaton

A képzés ideje	12 év	
Az évfolyamok száma:	előképző:	2 évfolyam
	alapfok:	6 évfolyam
	továbbképző:	4 évfolyam

Egyéni órák időtartama: 2 x 30 perc

Az alapfokú hegedűoktatás tananyaga „A” tagozaton

Hangszeres előkészítő

A foglalkozások anyaga:

Gyermekdalok, versek, mondókák, a hangszeres játékot előkészítő mozgásgyakorlatok.

Minimális követelmény:

A megismert, hangszerre irányuló mozgások önálló alkalmazása, szükség esetén tanári segítséggel. Gyermekdalok játssza D, A és E húron az első fogásmód hangkészletében

Félévkor nincs meghallgatás.

Az év végi meghallgatás anyaga:

2 gyermekdal előadása az év során tanult dalkészletből.

Felhasználható anyag:

Dénes – Kállai – Lányi – Mező:	Hegedűiskola I.
Sándor – Járdányi – Szervánszky:	Hegedűiskola II.
Dénes – Szászné Réger J:	Hegedű ABC
Szilvay:	Színes húrok
Suzuki:	Hegedűiskola I.

1. évfolyam**A foglalkozások anyaga:**

A helyes testhelyzet és hegedűtartás kialakítása.

A bal kar és a bal kéz helyezkedő műveletei, a billentő mozgások kialakítása.

A vonótartás, a vonóvezetés érzetének kialakítása.

Minimális követelmény:

Sajátítsa el a természetes mozgásműveleteket.

Alakuljon ki a tanuló játékkészsége az évfolyamban megjelölt hangkészleten belül.

A félévi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány a Hegedűiskolából

1 előadási darab

Az év végi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány a Hegedűiskolából

1 előadási darab

Felhasználható anyag:

Dénes – Kállai – Lányi – Mező:	Hegedűiskola I.
Sándor – Járdányi – Szervánszky:	Hegedűiskola I.
Dénes – Szászné Réger J:	Hegedű ABC
Suzuki:	Hegedűiskola I.

2. évfolyam**A foglalkozás anyaga:**

A hegedűtartás és a vonótartás fejlesztése

Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére

Vonókezelési feladatok:

A detaché-játék fejlesztése

A martelé-játékmód előkészítése

Minimális követelmény

Alakuljon ki a tanuló játékkészsége a Hegedűiskola II. kötetében található anyagon belül.

A félévi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány

1 zongorakíséretes darab

Az év végi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány

1 zongorakíséretes darab

Felhasználható anyag:

Dénes – Kállai – Lányi – Mező:	Hegedűiskola II.
Sándor – Járdányi – Szervánszky:	Hegedűiskola II.
Dénes – Szászné Réger J:	Hegedű ABC
Suzuki:	Hegedűiskola I-II.

3. évfolyam

A foglalkozások anyaga:

Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére
Dúr és moll hangsorok, akkordfelbontások 2 oktávon
Martalé a vonó különböző részein
A legato fejlesztése, vonáskombinációk

Minimális követelmény:

A növendék legyen képes az eddig tanult mozgásformák, vonástípusok folyamatos alkalmazására.
A hűrsíkváltó mozgások tudatosítása.

A félévi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány
1 zongorakíséretes darab

Az év végi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány
1 zongorakíséretes darab

Felhasználható anyag:

Dénes – Lányi – Mező – Skultéty:	Hegedűiskola III. IV
Sándor – Járdányi – Szervánszky:	Hegedűiskola III.
Suzuki:	Hegedűiskola II. III.
Wohlfahrt:	40 alapfokú gyakorlat hegedűre op. 54.

4. évfolyam:

A foglalkozások anyaga:

Az előző években elsajátított elemek összekapcsolása és fejlesztése
A második és harmadik fekvés érzetének elsajátítása
Az eddig tanult vonásnemek alkalmazása összetettebb feladatokban
A vibrato kialakítása

Minimális követelmény:

Alakuljon ki a növendéknél a fekvésváltás érzete
A vonóvezetés és a hűrváltás koordináltságának fejlesztése

A félévi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány
1 zongorakíséretes darab

Az év végi meghallgatás anyaga:

2 tanulmány
1 zongorakíséretes darab

Felhasználható anyag:

Dénes – Lányi – Mező – Skultéty:	Hegedűiskola III. IV:
Sándor – Járdányi – Szervánszky:	Hegedűiskola IV. AB
Wohlfahrt:	60 gyakorlat hegedűre op. 45.
Wohlfahrt:	40 alapfokú gyakorlat hegedűre op. 54.
Kayser:	36 gyakorlat hegedűre op. 20.

5. évfolyam

A foglalkozások anyaga:

Az eddig tanult fekvésekben való jártasság elmélyítése
A vibrato fejlesztése
Az eddig tanult vonásnemek összetettebb alkalmazása

Minimális követelmények:

A zenei kifejezés árnyaltabbá tétele.
Szép hangon, értelmes frazeállással játssza a zenei anyagot

Félévi meghallgatás anyaga:

1 etűd
1 zongorakíséretes mű

Az év végi meghallgatás anyaga:

1 etűd
1 zongorakíséretes mű

Felhasználható anyag:

Dénes – Lányi – Mező – Skultéty:	Hegedűiskola V VI.:
Sándor – Járdányi – Szervánszky:	Hegedűiskola V.
Suzuki:	Hegedűiskola IV V.
Kayser:	36 gyakorlat hegedűre op. 20. I II.
Dancla:	op. 68. Etűdök

6. évfolyam**A foglalkozások anyaga:**

A barokk és a bécsi klasszikus művekben leggyakrabban használatos vonások fejlesztése és árnyaltabbá tétele.
A bal kéz mozgékonyságának fejlesztése: trilla, fekvésváltás, természetes üveghangok.

Minimális követelmény:

A növendék rendelkezék stílustapasztalattal a barokk, a bécsi klasszikus és a romantikus művek játékában.

A félévi meghallgatás anyaga:

1 etűd
1 zongorakíséretes mű

Az év végi meghallgatás anyaga:

1 etűd
1 zongorakíséretes mű

Felhasználható anyag:

Az 5. évfolyamban felsorolt kották.
Suzuki: V-VI.
Mazas: Études speciales op.36. I.

Továbbképző 7-10. évfolyam**A foglalkozások anyaga:**

Barokk, klasszikus, romantikus XX. sz.-i művek ismerete és előadása.
Az egyéni hangszertudás fejlesztése mellett a kamarazenei, ill. zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe.

A továbbképző évfolyamok fő célja a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.

Az év végi beszámoló anyaga:

1 zongorakíséretes mű, vagy
1 kamarazenei mű kottából

Felhasználható anyag:

Suzuki:	Hegedűiskola: VI-VII.
Mazas:	op. 36. I.-II.
Dont:	op. 37. 24 előkészítő gyakorlat
Kayser:	36 etűd op. 20. II. III.
Kreutzer:	42 etűd

Minden évfolyamon a meghallgatás anyagának bármelyik darabja helyettesíthető egy kamarazenei művel.

A program végrehajtásának óraterve „B” tagozaton:

A képzés ideje: 9 év
Az évfolyamok száma: alapfok: 5 évfolyam
továbbképző: 4 évfolyam

Egyéni órák időtartama: 2 x 45 perc

Az emeltszintű oktatásban való részvételre a növendék az alapfok 2. évfolyamától irányítható.

A „B” tagozaton a tantervi program követelményeit tekintjük irányadónak.

GORDONKA

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

NAGYBŐGŐ

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

NÉPI HEGEDŰ**Előképző****1. évfolyam**

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x 45 perc)

Tananyag: (10 – 15 mondóka megismerése.)

Mondókák, gyermekdalok, gyermekjátékok, népdalok, táncok (szóval, énekelve, játszva), illetve ezek kísérete tapsal, dobogással, dobbal.

A mozgás, a ritmus, a dallam és az anyanyelv összefüggései.

A magyar népzeneben jellemző ritmusfordulatok megtanítása (egyenletes, nyújtott és éles ritmus, valamint szinkópa).

Kamarazene – ritmust adó eszközökkel, hangszerekkel.

Követelmények

A gyermek ismerjen meg minél több gyermekdalt, népdalt.

Legyen képes – alapfokon – tájékozódni nyelvünk, dalaink, hangszeres zenénk ritmusvilágában.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Mondókák, gyermekdalok, népdalok – ritmuskíséréssel (taps, dobogás stb.).

Az év végi beszámoló anyaga

Gyermekjátékok, táncok.

Ének és ritmikus mozgás – ritmuskíséréssel (10 – 15 dallam).

Kamarazene ritmusadó eszközökkel, hangszerekkel.

2. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag (az előző év anyagának ismétlése)

Ismerkedés a népi hangszerekkel.
Ritmusképzés rezgőhúrral.

Követelmények:

A gyermek ismerje a zenekari játék szempontjából nélkülözhetetlen vonós hangszereket és egyéb népi hangszereket.

Sajátítsa el a vonós hangszeren történő hangképzés, hangsúlyozás és ritmusjáték alapelemeit. Legyen képes hangok és egyszerű dallamok intonálására hangszerén.

A hegedű megszólaltatása:

A hangszer és a vonó tartása.

Hangképzés, vonóvezetés egyenletes tempóban (húrsíkok!).

Mondókák, kiolvasók, gyermekdalok hegedűn (egy – két húron).

A dallamok játéka egyúttessel.

Az együtthangzás megérzése és megértése.

A tanszaki meghallgatás anyaga:

Mondókák, kiolvasók előadása hegedűn (egy – két húron).

Az év végi beszámoló anyaga:

Mondókák, kiolvasók, gyermekdalok előadása hegedűn.

Együtt játék – zenekarban.

ALAPFOK**1. évfolyam**

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag: (Mintegy 20 dallam ismerete)

Népzene – hangszeres népzene. Általános tájékozódás a magyar népzene világában.

Gyermekdalok hallás utáni elsajátítása énekelve és hangszeren játszva, különböző kezdőhangokról is. Ugrós illetve kanásztánc típusú dallamok énekelve és hangszeren játszva (dunántúli ugrós).

Követelmények:

Alapvető dallamismeret és tájékozottság a magyar népzeneben.

A hangszer és a vonó tartásának elsajátítása, a hangszeren való alapvető tájékozódás kialakítása.

A hangképzés, vonókezelés, intonáció kialakítása és fejlesztése.

A tanult dallamok folyamatos fűzészerű játéka zenei nyelvjárás szerint.

A tananyagot tartalmazó hangzóanyag rendszeres tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga:

Gyermekdalok.

Az év végi beszámoló anyaga:

Dunántúli ugrósok, kanásztáncok.

2. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag: (Mintegy 15 dallam)

„Szimmetrikus” csárdás dallamok (dunántúli csárdás és friss csárdás)

Követelmények:

„Szimmetrikus” csárdás dallamok előadása helyes hangsúlyozással és ritmizálással.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A különböző karakterű táncok, tánc típusok stílusos előadása.

A tanult táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

A tananyagot tartalmazó hangzóanyag rendszeres tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga:

Dunántúli lassú csárdás.

Az év végi beszámoló anyaga:

Dunántúli ugrós, lassú csárdás, friss csárdás (dunántúli táncrend).

3. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag: (Mintegy 15 dallam)

Szatmári verbunk, oláhos, lassú és friss csárdás.

A hangsúlyozás és a játékmód jellegzetességeinek tudatosítása:

A népi dallamok hangsúlyozása a magyar nyelv hangsúlyozási, illetve ritmikai jellegzetességeivel összefüggésben (beszédszerű hangsúlyozás, nyolcad hangok, nyújtott és éles ritmusok).

A népi dallamok hangsúlyozása.

A jobb kéz szerepe a hangsúlyozásban. A vonóval történő hangsúlyozás jellegzetes módjai.

Követelmények:

A hangsúlyozás tanult formáinak alkalmazása.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja. A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga:

Szatmári verbunk és oláhos.

Az év végi beszámoló anyaga:

Szatmári lassú és friss csárdás.

4. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag: (Mintegy 10 – 15 dallam)

Ismerkedés a zenei aszimmetriával a széki magyar és ritka tempó dallamokon keresztül.

Az aszimmetrikus játékmód emlékei az európai zene korábbi korszakaiban („inégál” játék).

Követelmények:

Közepes tempójú aszimmetrikus dallamok (széki magyar, ritka tempó) játékmódja.

A széki csárdás és magyar dallamok stílusos előadása helyes hangsúlyozással.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Az aszimmetrikus dallamtípusok kíséretmódja.

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga:

Széki magyar, széki ritka tempó.

Az év végi beszámoló anyaga:

Széki csárdás folyamat.

5. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag (Mintegy 10 – 15 dallam)

Kalotaszegi zene. Kalotaszegi zenéjének különböző stílusai.

Kalotaszegi legényes, csárdás és szapora.

Kalotaszegi táncrend.

Követelmények

A tanult táncrendek stílusos, dallamváltozatokkal, rögtönzésekkel tarkított játéka.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja.

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Kalotaszegi legényes.

Az év végi beszámoló anyaga

Kalotaszegi csárdás és szapora.

6. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag (Mintegy 10 – 15 dallam)

Székelyföld zenéje. A székelyföldi zene különböző stíluskörei.

Székelyföld egy tájegységének táncrendje.

Követelmények

A tanult táncrendek stílusos, dallamváltozatokkal, rögtönzésekkel tarkított játéka.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja.

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Székelyföldi verbunk.

Az év végi beszámoló anyaga

Székelyföldi táncrend.

TOVÁBBKÉPZŐ

7. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag (Mintegy 10 – 15 dallam)

Zenei aszimmetria a széki lassúdallamokban.

A széki lassú dallamok díszítésmódja.

Aszimmetrikus lassú csárdás dallamok (pl.: mezőségi)

A dallamismeret bővítése új dallamokkal, valamint a korábbiak változataival.

Követelmények

A széki lassú dallamok díszített, stílusos előadása.

A széki táncrend folyamatos játéka.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A széki táncrend tánc típusainak kíséretmódja.

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Széki lassú. Széki táncrend.

Az év végi beszámoló anyaga

Mezőségi lassú csárdás

8. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag

Bonyolultabb aszimmetrikus hangsúlyozású dallamok – a mezőségi zene

(magyarpalatkai, vajdakamarási, válaszüti ritka magyar, korcsos, szökös).

A mezőségi aszimmetrikus tánc típusok játékmódja (vonókezelés, hangsúlyozás).

Követelmények

A mezőségi táncdallamok stílusos előadása az eddig tanultak alapján.

Együtt játék másik hegedűvel.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja.

A korábban tanultak továbbfejlesztése, a dallamismeret bővítése új dallamokkal.

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Mezőségi ritka magyar, szökös.

Az év végi beszámoló anyaga

Mezőségi korcsos, lassú csárdás.

9. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag

A mezőségi (magyarpalatkai, vajdakamarási) dallamismeret gyarapítása.

A mezőségi zene díszítményei.

Az előadás-módbeli rögtönzés a mezőségi zenében, valamint a korábban tanult dialektusokban és stílusokban.

A mezőségi táncrend (lassú cigánytánc, lassú csárdás, szökös, sebes csárdás; sűrű és ritka magyar, korcsos).

Követelmények

Mezőségi táncrend: a dallamokat helyes hangsúlyozással, stílusosan díszítve rögtönzésekkel gazdagítva kell megszólaltatni.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja.

Az anyagban szereplő táncok, tánctípusok helye zenei, illetve táncagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Mezőségi lassú cigánytánc, szökös.

Az év végi beszámoló anyaga

Mezőségi táncrend.

10. évfolyam

Évi 66 óra (heti 2x30 vagy 2x45 perc)

Tananyag

Rubato dallamok.

A rubato dallamok helye a magyar zenei hagyományban.

Hangszeres keservesek.

A rubato dallamok játékmódja, díszítményei.

A rubato dallamok kísérete.

Régi és új stílus a hangszeres zenében.

Követelmények

Egy – egy szatmári hallgató, kalotaszegi hajnali, keserves, mezőségi katonakísérő, keserves stílusos előadása.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja.

Az anyagban szereplő táncok, tánctípusok helye zenei, illetve táncagyományunkban.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Rubato dallamok (szatmári hallgató, kalotaszegi hajnali, keserves stb.)

Az év végi beszámoló anyaga

A tanult táncrendek, táncok és egyéb hangszeres műfajok játéka előadásszerűen (táncházban, hangversenyen).

ELMÉLETI TANSZAKOK

SZOLFÉZS

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

Egyéb tanszakok

KAMARAZENE

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták

ZENEKAR

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták

KÓRUS

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták

NÉPTÁNC

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták.

Követelmények az előképző elvégzése után

Népi játék, néptánc:

A tanuló ismerjen

legalább 10 kiszámolót, 10 különböző típusú játékot, illetve 10 népdalt

Legyen képes

a játékhöz fűződő lépéseket szépen előadni,
egyszerű ritmusképleteket visszaadni tapssal, dobogással (4*2/4)

Követelmények az alapfok elvégzése után**Népi játék, néptánc****A tanuló ismerje**

a tanult játékokat (minimum 20) és népdalokat (minimum 40),
a tanult táncrendeket, s legalább kettőt magabiztosan improvizáljon
pl. dél-dunántúli ugrós, kanásztánc (fiúk), karikázó (lányok)
rábaközi dús, illetve körverbunk (fiúk)
szatmári verbunk (fiúk) hajlikázó (lányok), lassú és friss csárdás,
széki négyes, csárdás, sűrű és ritka tempó (fiúk)
lőrincrévi páros táncok
sárközi ugrós és csárdás, karikázó (lányok), verbunk (fiúk)
dél-alföldi páros ugrós és csárdás

Legyen képes

a technikai gyakorlatokat biztosan végrehajtani, összekötni
2/4-es ritmusképletet visszatapsolni, dobogni,
legyen képes felismerni és megnevezni az irányokat, arányokat, alakzatokat

Folklórismeret**A tanuló ismerje**

a folklór, mint történelmi hagyomány sajátosságait,
az egyes jeles napok időpontját,
a jeles napok vallási, hiedelmi funkcióját, magyarító történetét,
a hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjait,
a magyar paraszti világnép legfőbb elemeit, eredetüket, s a hozzájuk fűződő mondákat,
a parasztság hiedelemvilágának főbb szereplőit, funkciójukat,
az évfolyam szintjének megfelelő legfontosabb folklór-kiadványokat (könyv, lemez) és intézményeket
(múzeumok, gyűjtemények)

Legyen képes

felidézni az egyes jelenségek konkrét megjelenését, a népszokások idejét és rítusrendjét
előadni népdalokat, rítusénekeket, és szokásszövegeket

Követelmények a továbbképző elvégzése után**Néptánc****A tanuló ismerje**

a különböző táncrendek zenéjét, népdalait (min. 100)
a tanult táncrendeket

Legyen képes

a technikai gyakorlatokat biztosan végrehajtani, összekötni
2/4-es ritmusképletet visszatapsolni, dobogni,
legyen képes felismerni és megnevezni az irányokat, arányokat, alakzatokat

Tánc történet**A tanuló ismerje**

az adott évfolyam tananyagát,
a táncművészet kimagasló alpműveit,
a nagy egyéniségek munkásságát,
az egyetemes és nemzeti tánc történeti folyamatokat

Legyen képes

elemezni a táncművészet különböző stílusait,
a táncművészetek iránti érdeklődésre
a múlt és a jelen értékeinek befogadására

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEZET

A tantárgyi programok a Művelődési és Közoktatási Minisztérium gondozásában, a Romi-Suli Kiadó kiadásában jelentek meg mintatantervekként.

Főszerkesztő: Szüdi János

Sorozatszerkesztő: Dr. Szűcsné Hobaj Tünde

Alkotó szerkesztő: Kovács Brigitta

A tantárgyi programokat a tanszakok tanárai megvitatták és bevezetését elfogadták

A tanterv összeállításában részt vettek:

Tantestületünk tagjai AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA 32/1999. (VIII.18.) OM sz.r. és a kész programok tanulmányozása után tanszakonként kiemelve a legfontosabb értékeket, az alábbi rendszert követték:

Az alapfokú zeneoktatás célrendszere, funkciói,

A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai,

Követelmények a képzés folyamatában,

Javasolt tárgyi feltételek,

Ellenőrzés, értékelés.

A tanszakok szabályozása egységes.

A képzés struktúrája, óraterve és tantárgyrendszere lehetővé teszi a tanterv bevezetését, jelentősebb törés nélkül a jelenlegi tanterv szerint tanuló növendékek esetében is.

A kötelezően választható tárgyak és a választható tárgyak egységes keretben jelennek meg minden tanszakon. Egyértelműen fogalmazza meg a követelményrendszert évenkénti lebontásban, valamint az alapfok és a középfok végén.

A javasolt értékelési mód és az ismeretek számonkérésének formái azonosak a zeneiskolában jelenleg is alkalmazott módszerekkel.

A tárgyi feltételek rendszere, megerősítve az Oktatási Minisztérium e témakörben hozott rendeletével, biztosítják a színvonalas szakmai munkát.

E munkában részt vettek:

Szolfézs:

Furulya:

Fuvola:

Oboa:

Klarinét:

Szaxofon:

Trombita:

Kürt:

Harsona, tenor-bariton:

Ütőhangszer:

Gitár:

Gordonka:

Hegedű:

Zongora:

Szintetizátor, keyboard

Népzene:

Néptánc:

Képző- és iparművészet:

Bögösné Szász Edit

Lovász Beatrix

Lovász Beatrix

Újváriné Oros Róza

Horváth István

Horváth István

Hidi János

Szálkai János

Halász Gyula

Tógyi Attila

Szóllósy Gábor

Papp László

Széplaki Edit

Galambos Olga

Pintér Istvánné

Orosz Balázs

Zádor Izabella

Kurucz Krisztina

Zádor Izabella

Kurucz Krisztina

Golenya Gréta

Kecskés Ferencné

Bécsabó András

Kovácsné Bulkay Julianna

Megköszönjük mindazok fáradozását, akik munkánkat segítették.

A zeneiskolában bevezetendő tantervi programok

1. Szolfézs	Készítette:	Dobos Lászlóné Móriczné Kolláth Márta Nógrádi László Papp Károlyné Spiegel Marianna
2. Furulya	Készítette:	Perényi Péter Stadler Vilmos
3. Fuvola	Készítette:	Herczegh Mária Kárász Ilona Barnabás Zoltán
4. Klarinét	Készítette:	Perényi Éva Zentainé Valkai Ágnes
5. Szaxofon	Készítette:	Simonffy György Solymosi Sebestyén
6. Fagott	Készítette:	Herczegh Ágnes
7. Trombita	Készítette:	Huszár Gábor Sztán István
8. Kürt	Készítette:	Szilágyi Pálma Beleznay Tibor Tarjáni Ferenc
9. Harsona, tenor, bariton	Készítette:	Foltyn Péter Kovács Attila Ronyecz József
10. Ütőhangszer	Készítette:	Balázs Oszkár Fazekas László Zempléni László
11. Gitár	Készítette:	Mosóczi Miklós Kozma István
12. Zongora	Készítette:	Aszalós Tünde
13. Szintetizátor	Készítette:	Fehér József Lehotka Gábor
14. Hegedű	Készítette:	Balsay Krisztina Horváth Józsefné Dr.Makláryné Baranyai Valéria
15. Gordonka	Készítette:	Fekete Ferenc
16. Népzene:	Készítette:	Jánosi András

5. A BAPTISTA ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK RENDJE

5.1. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony létesítésének feltételét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI - rendelet határozza meg.

A jelentkezés alapján felvételt nyert növendékek egy része az előképző osztályaiba iratkozik be. Az alapfok első, vagy magasabb osztályaiba jelentkező növendékeket a rendelet 17. §-a (4) bek. értelmében szaktanárokból álló bizottság értékeli és felvételükről az igazgató dönt.

A tanuló képességeit, készségeit felmérve megállapítjuk, hogy a jelentkező alkalmas-e az általa megjelölt választott művészetág tanulására, illetve milyen más művészetág választását ajánljuk. A szaktanár javaslatot tesz arra, hogy a tanuló melyik évfolyamra vehető fel.

A jelentkező növendékek felvétele június elején, illetve szeptember hónapban történik az iskola központi épületében.

A zongora tanulását választó növendékeknél előnyben részesülnek azok, akiknek van hangszerük, mivel az iskola az összes többi hangszertől eltérően ezt a hangszert nem tudja a növendékeknek kölcsönözni. Zongora gyakorlási időt csak korlátozott mértékben tudunk biztosítani.

Megszűnik a tanulói jogviszony 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 50. §-a (4) és (5) bekezdésben foglaltak szerint, valamint

- fizetési kötelezettségét (térítési díj) határidőre nem teljesítette,
- fegyelmi vétségéért kapott fegyelmi határozata jogerőre emelkedik,
- ha felvételt nyert magasabb szintű művészeti intézménybe,
- másik alapfokú művészeti iskolába kerül,
- ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal sem teljesítette,
- a szülő bejelenti, hogy kimarad, tanulmányait nem folytatja.

5.2. A felvétel és az átvétel rendje, helyi szabályai

A művészeti iskolába a felvétel jelentkezés, illetve meghirdetett felvételi alapján történik.

A felvételi vizsga egyben alkalmassági vizsga is, mely a különböző művészeti ágak tanuláshoz szükséges képességek felméréseivel történik.

Felvehető az a gyermek, aki:

- adott év augusztus 31.-ig betöltötte 6. életévét, (rendkívüli esetben 6 éves kor előtt is)
- megbízható ritmusérzéssel, stabil zenei hallással rendelkezik,
- a választott művészetág tanuláshoz megvannak az adottságai,
- a felvételi elbeszélgetéskor bizonyosságot tesz saját zene-, tánc- vagy rajztanulási szándékáról, de emellett a szülői támogatás is biztosított,
- vállalja, hogy a főtárgyi órák mellett a kötelező tárgyak óráit is pontosan látogatja,
- a szülő vállalja a térítési díj-fizetési kötelezettséget.

A tanulók átvétele

Másik intézményből történő átvételénél figyelembe vesszük az előző oktatási intézmény által kiállított bizonyítványba bejegyzett adatokat, mely alapul szolgál az évfolyamba sorolás tekintetében.

5.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

A tantárgyi programban előírt minimális követelmények teljesítése:

Az egyes tárgyak évfolyamonkénti minimális vizsgakövetelményeit a tantervi programok tartalmazzák. Bizonyítványt az a tanuló kaphat, aki a tanítási órák 2/3 részén (min. 44 óra) megjelent, és eredményesen vizsgázott évfolyamából. Az osztály elvégzését igazoló hitelesített bizonyítvánnyal jelentkezhet a tanuló a következő évfolyamba.

Az első osztálytól legalább elégséges érdemjegy szükséges a továbbhaladáshoz. Egy elégtelen érdemjegy esetén a tanuló javító vizsgát tehet. Két elégtelen esetén a nevelőtestület döntése szükséges a javító vizsga

lehetőségére. Elégtelen érdemjegy esetén a tanuló javítóvizsgát tehet, melynek időpontját az intézményvezető állapítja meg augusztus 23-31. között. Ha a gyermek a vizsgán nem jelenik meg, illetve nem felel meg a minimális követelményeknek csak osztálya ismétlésével folytathatja tanulmányait.

A magasabb osztályba lépésnek formai feltételei, illetve követelményei is vannak.

A tanév két lezáró szakasza a félévi beszámoló és az év végi vizsga, melynek anyagát a szaktanár állítja össze a tantervi követelmény alapján. A lehetséges beszámoltatási formák a tanterv ajánlásai szerint történnek.

A vizsgákon kívül a beszámoltatás formái lehetnek zártkörűek és nyilvánosak, melynek tényét a tanszakok határozzák meg a tanévi munkatervükben.

Iskolánkban az alábbi formákban értékelhető a tanulók tudása és szorgalma:

- évközi és év végi beszámolók
- közös órák, hangversenyek, kiállítások, néptáncbemutatók
- versenyek, fesztiválok

Az értékelés célja:

- Visszajelzés a tanár és a tanuló részére.
- A tanulás hatékonyságának ellenőrzése.
- A teljesítmény alapján korrekció kijelölése.
- A tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

Az érdemjegyeket, értékelést és mulasztások számát tartalmazó bizonyítványt és törzslapot a megfelelő záradékkal kell ellátni. Az igazgató engedélyével a művészeti iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.

Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek (huzamosabb betegség, tanév közben történő felvétel) az igazgató engedélyével az osztályát folytathatja.

5.3.1. Tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai:

Vizsgára bocsátható az a tanuló, aki az adott évfolyam követelményeit teljesítette és a tananyagot elsajította.

A kiemelkedő képességű, zenei pályára készülő növendékek emelt óraszámban tanulhatnak. A „B” tagozatra az alapfok második osztályának elvégzése után lehet kerülni, az év végi beszámolón nyújtott teljesítmény és a szaktanárokból álló bizottság javaslata alapján.

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

Művészeti alapvizsgát először azoktól a tanulóktól lehet megkövetelni a továbbhaladás feltételeként, akik a 2004/2005. tanévben kezdték meg tanulmányaikat az alapfokú művészetoktatási intézmény első alapfokú évfolyamán.

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Alkalmassági vizsga:

Az egyes tanszakokra irányuló alkalmassági vizsga szabályai a „5.2.-es A felvétel és az átvétel rendje, helyi szabályai” címszó alatt találhatóak.

5.4. Ellenőrzés, értékelés:

A tanulói teljesítmények mérésekor a kimenet-szabályozás elvét érvényesítjük. A képzés sajátosságaiból fakadóan (egyéni foglalkozások hangszeres órákon) naprakész a főtárgy tanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag elsajátításának mértékéről. Minden tanszakon az előképzős és első osztályos növendékek félévi meghallgatáson részt vesznek. A különböző tanszakok közötti ellenőrzési és értékelési rendszer egységesítését hivatott biztosítani a bemutató növendékhangversenyek sorozata.

Szolfézs órákon szorgalmazzuk az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyát. Félévkor és év végén írásos összefoglaló dolgozatot írnak a növendékek. Év végén szóbeli nyilvános bemutatkozás („koncert”) is kapcsolódik a beszámolóhoz.

5.4.1. A beszámoltatás és számonkérés formái:

A tanév két lezáró szakasza a félévi beszámoló és az év végi vizsga, melynek anyagát a szaktanár állítja össze a tantervi anyagokban osztályokban előírt anyagok alapján.

A lehetséges beszámoltatási formák a hivatalos tanterv ajánlásai szerint történnek. Minden tanszakon évente két alkalommal növendékhangversenyen szerepelnek tanítványaink. Törekedni kell arra, hogy mindenki szerepeljen a hangversenyen, de pedagógiai okból a gyerek érdekében felmentést lehet adni.

5.4.2. Az értékelés rendszere:

Az előképző osztályban szöveges, az alapfok első osztályától osztályzatokkal, érdemjegyekkel történik az értékelés. Kivéve a kamarazene, zenekar, énekar, zenetörténet tantárgyakat. Ezek esetében a félévi és az év végi értékelés a következő:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelt
- nem felelt meg

5.4.3. Az értékelés célja:

- visszajelzés a tanár és a tanuló részére,
- a tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- a teljesítmény alapján korrekció kijelölése,
- a tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményekhez,

5.4.4. Az értékelés helye a tanítás folyamatában:

- rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán
- egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása (növendékhangversenyek)
- féléves, éves anyag összegzése (félévi elsős meghallgatás, év végi vizsga)

5.4.5. Súlypontok:

- a továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása
- az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése
- a továbbhaladás feltételeként az előírt minimum számonkérése

5.4.6. A növendék munkájának értékelése:

- 5 (jeles): Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái teljes önállóságra vallanak.
- 4 (jó): A tantervi követelményeknek megbízhatóan csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget, hasonló a jeleshez, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tudja, ismeri a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.
- 3 (közepes): Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdte. A lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézséggel, de elfogadhatóan alkalmazza azokat. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.
- 2 (elégséges): Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását, (hangban, intonációban, stb.), még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak. Rítмышibákkal küzd és folyamatosan ellenőrzésre szorul.
- 1 (elégtelen): Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni, a minimumot sem tudja.

A tanuló szorgalmának értékelése:

- 5 (példás): Tanulmányi munkája céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudásmegszerzésére. Munkavégzése kitartó, pontos, megbízható, lankadatlan. Kötelességtudata kifogástalan, precíz. Tanórákon kívüli információk felhasználása, rendszeres érdeklődő.
- 4 (jó): Tanulmányi munkája figyelmes, törekvő. Munkavégzése rendszeres többnyire önálló. Kötelességtudata megfelelő, néha ösztökélni kell. Tanórákon kívüli információ felhasználása előfordul, ösztönzésre dolgozik.
- 3 (változó): Tanulmányi munkája ingadozó. Munkavégzése rendszertelen, hullámzó, önállótlan. Kötelességtudata: felkészültsége gyakran felületes. Tanórákon kívüli információt ritkán használ fel.
- 2 (hanyag): Tanulmányi munkája hanyag, lassító. Munkavégzése megbízhatatlan, gondatlan. Felkészültsége állandóan felületes. Tanórákon kívüli információt egyáltalán nem használ fel.

5.4.7. A növendékek jutalmazásának elvei

A tanulói közösségek, vagy az egyes tanulók szorgalmában, tanulmányi munkájában elért kimagasló eredmények jutalmazása fontos pedagógiai ösztönzési eszköz.

Az egyes tanulók jutalmazásának lehetőségei:

Szaktanári dicséret adható a tanévben több alkalommal, a rendszeres, eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató megoldásáért.

Igazgatói dicséret adható egy-egy, az intézménynek dicsőséget jelentő országos, regionális, megyei, fővárosi, helyi versenyen elért kiemelkedő eredményért, valamint félévkor és a tanév végén elért kiváló tanulmányi eredményért.

A dicséretet a tájékoztató füzetbe, illetve az év végi bizonyítvány és a törzslap jegyzet rovatába be kell jegyezni

Kiváló tanuló kitüntetés adható három egymást követő tanévben kitűnő bizonyítványt szerzett, és kimagasló eredményt elérő tanulónak.

Az igazgatói dicséretben, kiváló tanuló kitüntetésben részesül tanulót az igazgató oklevéllel, könyvvel, vagy más módon is megjutalmazhatja (pl. belföldi, külföldi csereszereplés, táborozás, márkás, illetve mesterhangszerek kölcsönzése).

Tanulói közösségek, csoportok jutalmazásának alapelvei:

A kiemelkedő eredményt elért tanulói csoportok, közösségek, együttesek igazgatói dicséretben, csoportos jutalmazásban részesíthetők (pl. tárgy-, könyvjutalom, csereszereplés).

5.5. A művészeti iskola stratégiája:

Az eddig létrehozott szakmai értékeket a működés jól bevált sikeres módszereit, a kialakított hagyományokat megőrizni, minél szélesebb nyilvánosság biztosításával, a jó hírnév növelésével.

5.6. Középtávú fejlesztési célok:

/A helyi igényeknek megfelelően a fenntartó jóváhagyásával./

- a rézfúvós tanzak fejlesztése,
- a magánének tanzak újraindítása,
- a művészetágak együttműködésének javítása,
- a képzőművészet ág működési helyének kialakítása, korszerűsítése,
- a balett oktatás beindítása a városban nagymértékben segítheti a néptánc oktatást, hiánypótló képzés, Debrecen és Szolnok között egyetlen művészeti iskola sem oktatja a táncművészet ezen ágát. Átadásra került a Vigadó Kulturális Központ épülete, mely sok új lehetőséget nyújthat az ilyen látványos művészetágak fejlődéséhez, működéséhez.

Alapvető célunk az, hogy növendékeink közül minél többen jussanak el a társas muzsikálás öröméhez, a már sikeresen működő zenekarok mellett vegyes kamaracsoportok létrehozására volna szerencsés. A megalakult kiskórus olyan hangszerekek számára is lehetőség, akik, hangszerük sajátosságai miatt (mint pl. a zongora) a zenekarok munkájában nem tudnak részt venni.

Törekednünk kell a zenekarok utánpótlásának kinevelésére, így növendékeink megtartására.

A néptánc tanzakon különösen fontos megőrizni a csoportlétszámot, mert sikeres produkciók csak összeszokott együttes munkával jöhetnek létre.

5.7. A pedagógiai program megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételek

A pedagógiai program megvalósításához szükséges személyi feltételek biztosítottak.

A tanári kar összetétele az utóbbi időben jelentősen megváltozott, mely nem volt hatással a iskola növendéklétszámára, valamint nem befolyásolta az intézményben folyó szakmai munka minőségét sem.

A tárgyi feltételek az elmúlt években mindhárom művészetágban jelentősen javultak, de szükséges a folyamatos fejlesztés. Sok jó minőségű hangszerünk van, a tantermek berendezése megfelelő feltételeket teremt a művészetoktatáshoz. A néptáncosok viseleteit és ruhatárát folyamatosan bővítjük. Az utóbbi években több számítógéppel gyarapodott az iskola eszközállománya, mely nagymértékben segíti a pedagógusok szakmai munkáját.

A talaj mozgása miatt sajnos mindkét épület felújításra szorul.

A fejlesztési feladatokkal járó személyi fejlesztések:

Igény szerint egy fél állásban, vagy annál kevesebb óraszámában alkalmazott magánénekes tanár.

A balett beindításához minimum 8 órában alkalmazott balett-tanár. Az óraszám emelése felmenő rendszerben szükséges.

5.8. A tankönyv kiválasztásának elvei iskolánkban:

(Ld. még a tanterveknél írottakat is!)

A felhasználható irodalmat évfolyamokra, minden szakra lebontva megadja „Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja”.

Szakmai szempontjaink a tankönyv-választáshoz:

- Alkalmos legyen a több éves válogatásra.
- Megfeleljen a tanuló szakmai fejlettségének.
- A felmenő rendszerben készülő kiadványok előnyben részesítése.
- Elfogadható minőség mellett mérsékelt ár.

A tanulók magas tudásszintjének eléréséhez nélkülözhetetlen az igényes tankönyv és kottaanyag kiválasztása. Az anyagot metodikailag következetesen építkezve a növendék életkori sajátosságaihoz igazodva választjuk meg, hogy maximálisan segítse a növendék fejlődését. A játszott anyagnak tartalmaznia kell a gyermek korához igazodó és a már meglévő tudására épülő technikai, előadásbeli, és stílári elemeket.

Az alapfokú művészetoktatás 2022/2023-as tanévtől érvényes alapprogramja 2. számú melléklet Helyi tanterv II.

**Az alábbi tantervi követelményrendszer a 2011/2012-es tanévtől
beiratkozott növendékekre vonatkozik.**

Pedagógusaink által alkalmazott nevelési elvek

Elsődleges célunk, hogy iskolánk pedagógusai olyan befogadó légkört teremtsenek, amely bevonzza a művészetek iránt fogékony, a kultúrára nyitott gyerekeket.

Fontos számunkra, hogy a művészeti nevelés ne csak az ismeretek átadásáról szóljon, hanem valódi értékeket közvetítsen.

Pedagógusaink személyes megnyilvánulásaikkal, viselkedésükkel erkölcsi mintaként szolgáljanak diákjaink számára.

Mindent megteszünk azért, hogy a művészetek gyógyító erejére építve segítsük a lelki vagy tanulási problémákkal küzdő gyerekek fejlődését. Alapelvnek tekintjük azt, hogy kivétel nélkül mindenkinek - anyagi, családi, társadalmi helyzetétől függetlenül, - legyen lehetősége részt venni művészetoktatásban.

Valamennyien fontosnak tartjuk, hogy segítsük a gyerekek érzelmi intelligenciájának fejlődését, hogy kiteljesedjen egyéniségük és a világ dolgai iránt érzékeny felnőttekké váljanak.

A művészeti iskola tanárai arra törekszenek, hogy növendékeik minél több impulzust kapjanak tanulmányaik során, így segítve azt a célt, hogy minden tanuló találja meg saját útját a művészetekben.

Fontosnak tartjuk, hogy iskolánkból elszármazott diákjaink tanulmányait nyomon kövessük és időről-időre lehetőséget biztosítsunk számukra, hogy egykori iskolájukban bemutathassák művészeti pályájuk egy-egy állomását.

Kiemelt figyelmet fordítunk a nemzeti értékek megismertetésére, a hagyományok ápolására és mindezek tudatos megbecsülésére.

Arra törekszünk, hogy a tanulási folyamat során erősítsük az önálló munkára irányuló motivációt.

Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A hegedű tanszakon évek óta dolgozunk a Suzuki módszerrel, melynek speciális jellemzői, hogy a gyermekeket óvodás korban, csoportosan kezdjük el tanítani. Az oktatás a szülők bevonásával történik, melynek fontos elemei a hallás utáni tanulás, az állandó ismétlés és a zenehallgatás.

A művészeti iskola jellegéhez illeszkedik a komplex művészetterápiás foglalkozások alkalmazása, amely a szociális és érzelmi kompetenciák fejlesztésére szolgál. Ez a sajátos pedagógiai módszer nagymértékben fejleszti a gyermek intellektuális, érzelmi és cselekvésben megnyilvánuló – gyakorlati – képességeit. A művészi készségek fejlesztése mellett alkalmas a tanulási és a viselkedési problémák kialakulásának megelőzésére.

Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatt szervezett vizsgákra a 20/2012. EMMI rendelet 64-72.§ paragrafusai vonatkoznak. A vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát, összhangban a helyi tanterv követelményeivel.

A vizsgaszabályzat célja

A tanulók tanulmányaik alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- és különbözeti vizsgákra vonatkozik,

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- valamint akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbségi vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

- A magasabb évfolyamba történő lépéshez a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha
- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása 22 tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- A javító- és osztályozóvizsga időpontja augusztus második fele.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai

- Gyakorlati vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani.
- A vizsgán az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.

Alkalmassági vizsga szabályai

A művészeti képzés jellegéből adódóan, ebben az intézmény típusban az alkalmassági vizsga nem releváns.

Az alapfokú művészetoktatás 2022/2023-as tanévtől érvényes alapprogramja:

[Oktatás Hivatal weboldal/Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók/Irányelvek és alapprogramok/Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja](#)

**A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
szakmai eredményeinek beépítése az iskolák
pedagógiai programjába
az EFOP-3.2.6-16-2016-00001 számú projekt vonatkozásában**

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú és az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.

Tájékoztatás a Pedagógiai Programról

A Pedagógiai Program előzetesen egyeztetett időpontban megtekinthető az intézményvezető irodájában, valamint elérhető az iskola honlapján (<http://bami.baptistaoktatas.hu/>).

Baptista Alapfokú Művészeti Iskola
5310 Kisújszállás, Rákóczi u. 3.
Tel: +3659 520 591
alapfoku.muveszet@baptistaoktatas.hu
http://bami.baptistaoktatas.hu/

Legitimációs záradék

Nyilatkozat

A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a **Pedagógiai program** elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület 2022. augusztus 26-án megtartott értekezletén a szakmai munkaközösségek véleményének kikérése után a **Pedagógiai programot** megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Kisújszállás, 2022. augusztus 26.

Horváth István
nevelőtestület nevében

A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programjának módosítását a nevelőtestület támogató véleményével és elfogadási javaslatával jóváhagyom.

Kisújszállás, 2022. augusztus 26.

Kéki-Széplaki Edit
igazgató

Nyilatkozat

Az intézményfenntartó **Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviselőjében** – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 32.§ (1) bekezdés i) pontja alapján – a Baptista Alapfokú Művészeti Iskola **Pedagógiai Programját** jóváhagyom.

Budapest, 2022. *08. 31.*

.....
Dr. Szilágyi Béla
elnök

1. számú melléklet

Kimutatás A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről

Készült
a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények
névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
2. számú mellékletében foglalt,
a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló
jegyzék alapján

Székhely: Kisújszállás, Rákóczi u. 3.

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató		Megjegyzés
	ELŐÍRÁS	MEGLÉVŐ	
Tanterem	Székhelyen és telephelyen az iskola munkarendje, valamint az egyes művészeti ágaknál meghatározottak szerint	9 terem	
Intézményvezetői iroda	Iskolánként 1	1 terem	
Intézményvezető-helyettesi iroda	Iskolánként 1		Azonos az intézményvezetői irodával
Gazdasági és iskolatitkári iroda	Iskolánként 1	1 terem	
Nevelőtestületi szoba	Iskolánként 1		
Könyvtárszoba	Iskolánként 1		Azonos az intézményvezetői irodával
Kiszolgáló helyiségek:			
Szertár, raktár, hangszertár	Iskolánként 1	1 helyiség	
Aula, (előtér, várakozó)	Iskolánként 1	1 helyiség	
Személyzeti WC	Épületenként, nemenként 1-1-1		
Tanulói WC	Épületenként, nemenként 1-1-1		
Elsősegély helyiség	Iskolánként 1		

II. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai minden művészetág részére
Az iskola épületében 11 terem van, melyből egy gazdasági irodaként és egy tanári szobaként használatos. (Szolfézs oktatásra a főépületünkkel szomszédos NABOK Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye egy tantermét is igénybe vesszük az iskolával kötött megállapodás alapján. Tanításra az 1-es (hegedű, zongora, furulya, fuvola), 2-es (ütő), 3-as (szolfézs), 6-os (zongora, gitár), 7-es (gazdasági iroda, mely oktatásra is alkalmas), 8-as nagyterem (cselló, zongora, énekkari próba, zenekari próba, hangversenyek, meghallgatások, oboa), 9-es (klarinét, szaxofon, furulya, rézfúvó) 10-es (zongora, hegedű) 11-es (zongora, szintetizátor, népzene) termek szolgálnak.

A termek berendezési tárgyainak, illetve tanításhoz szükséges eszközök jegyzéke:

Tanterem, műterem, tanszaki műhelyterem	A tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott egyéni és kiscsoportos foglalkozásokhoz szükséges számban		A fúvós és az ütő hangszerek oktatására használt helyiségek hangszigetelése, valamint az alapvető akusztikai szempontok figyelembevétele szükséges
1-es terem		Pianino, zongoraszék, Philips hifi berendezés falipolccal, nagyméretű zárható beépített szekrény kották és hangszerek számára, tükör, kottatartók igény szerinti számban, íróasztal, székek, hangszigetelt gipszkarton álmennyezet korszerű világítással, ruhafogas	A fenti követelményeknek megfelel
2-es terem		Elektromos zongora, zongoraszék, állítható székek az ütő hangszerekhez, Philips hifi berendezés 2 db hangfallal, beépített zárható szekrény az apró hangszerek és kották számára, tükör, kottatartók igény szerinti számban, hangszigetelt gipszkarton álmennyezet korszerű világítással, álló ruhafogas, teljes körű hangszigetelés, hangszerek	Az ütő hangszerek oktatásához szükséges speciális feltételek biztosítottak
3-as terem	A csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	Pianino, állítható zongoraszék, beépített zárható szekrény a kották, hangszerek és hifi berendezések számára, benne régi típusú lemezjátszó + erősítő, CD-lejátszó, hangfalak, falra szerelt fogas, íróasztal, szék, korszerű, ergonómiai szempontoknak megfelelő székek a növendékek számára (20 db) kétszemélyes tanulóasztalok (10 db), falra szerelt korszerű tábla, fele ötvonalas, fele sima. A falakon a művészeti korokat bemutató táblázatok, illetve a képzőművészetre járó gyerekek alkotásai láthatók. Számítógép hangfalakkal, internet hozzáféréssel, számítógép asztal. Hangszigetelt álmennyezet korszerű világítással.	A csoportos oktatáshoz megfelelő a bútorzat, és a szükséges eszközök is biztosítottak
6-os terem		Bösendorfer zongora, állítható magasságú zongoraszék, beépített zárható szekrény kották és hangszerek számára, kottatartó igény szerinti mennyiségben, sarok kanapé, Panasonic hifi berendezés, 2 db hangszóró, 2 db gitár erősítő, 2 db hangfal, CD lejátszó, íróasztal, székek, hangszigetelt gipszkarton álmennyezet korszerű világítással, állófogas, állítható magasságú sámlí, 4 db gitárszámoly, 1 db gitárhangoló, 1 db gitártámasz, 1 db kromatikus hangoló, 1 db metronóm	Az egyéni oktatáshoz szükséges feltételek biztosítottak, a szükséges eszközök rendelkezésre állnak

7-es terem		Pianino, székek, beépített zárható szekrény, falipolc a kézikönyvek, ill. a hifi berendezés számára, Panasonic hifi berendezés, számítógép hangfalakkal, internet hozzáféréssel, íróasztal, falra szerelt fogas, 1 db metronom, ISDN telefonkészülék	Az egyéni oktatáshoz szükséges feltételek és eszközök biztosítottak
8-as terem (nagyterem)	Hangversenyterem csatlakozó helyiségekkel	2 db zongora, (Petrof és Förster), 3 db Beethoven szék, 2 db zongoraszék, 1 db zongorapad, 1 db kottapult, 2 db karmesterpult, bőgőszék, 50 db kárpitozott szék, 2 db sámlí, állótükör, acéltábla, kottatartók igény szerinti mennyiségben, redőnyös, zárható kottatároló szekrény, színes TV, TV szekrény. Állítható magasságú sámlí, citera márványszobor, olajfestmény rá mával, hangfaltartó szett, a falon a képzőművészetre járó növendékek munkái láthatók.	Az iskola együtteseinek próbái, illetve tanszaki hangversenyei itt zajlanak, a terem ennek a követelménynek berendezésében és az eszközök tekintetében megfelelő
		Paraván, árnyvászón, ritmushangszer- készlet, hang-, zörej- és zajkeltő eszközök, alapvető fénytechnika, állótükör, bábkészlet, videokamera, színes TV, DVD lejátszó, CD lejátszó. Munkaasztalok, alapanyagok, kéziszerszámok, festéshez, faragáshoz, varráshoz szükséges eszközök, tornaszőnyeg.	A bábantantásához szükséges eszközök a székhelyen és a telephelyeken találhatóak
9-es terem		Rönisch pianino, állítható zongoraszék, beépített zárható szekrény hangszerek, kották számára, kottatároló fali polc, fali polc a hifi berendezés számára, Philips hifi berendezés, állótükör, számítógép, kottatartók igény szerinti mennyiségben, redőnyös, zárható szekrény, asztal, szék, falra szerelt fogas	Az egyéni oktatáshoz szükséges feltételek és eszközök biztosítottak
10-es terem		Rösler zongora, 2 db állítható zongoraszék, szekrény, 2 db beépített, zárható kottatároló szekrény, Panasonic hifi berendezés, számítógép hangfallal, internet hozzáféréssel, asztal, íróasztal + szekrény, székek, állítható magasságú sámlí	Az egyéni oktatáshoz szükséges feltételek és eszközök biztosítottak
11-es terem		2 db pianino, 1 Roland szintetizátor, 1 db szintetizátor tok, CD lejátszó, 2 db állítható magasságú zongoraszék, 2 db sámlí, beépített, zárható szekrény a kották számára, számítógép, íróasztal, székek, falifogas	Az egyéni oktatáshoz szükséges feltételek és eszközök biztosítottak

Egyéb helyiségek:			
Előtér:		<p>A terem teljes magasságáig érő (kb. 4 m) beépített szekrény lemezek, naplók, adminisztrációhoz szükséges iratok, énekkarkották, 1 db Mackie keverő, 2 db Garry hangdoboz, 1 aktív hangrendszer és az iskola működéséhez szükséges egyéb eszközök tárolására.</p> <p>A képzőművészetre járó gyerekek éppen kiállításon nem szereplő munkái, 2 db poroltó készülék, asztalok, székek, állófogasok, riasztórendszer, 2 db virágállvány, 7 db tonett szék, ülő garnitúra, 3 db fotel</p>	<p>A burkolat parafa, amely nagymértékben hozzájárul az előtér hő- és hangszigeteléséhez, valamint kellemes, barátságos környezetet teremt a várakozók számára.</p>
4. sz. terem, tanári szoba:		<p>Szekrény a naplók és a működéshez szükséges iratok tárolására, íróasztal, tárgyalóasztal, székek, számítógép internet hozzáféréssel, szünetmentes tápegység, CD író, Sibelius program csomag, Windows3.11 szoftver, Windows 98, fénymásoló (nyomatóként is szolgál), Philips hordozható telefon, falra szerelt fogas, falióra, asztali papírvágó kés, tálalós félszekrény, süteményes készlet, kulcstartó szekrény, kanapé, meleg vizes kézmosó, törölközőtartó, elektromos kávéfőző, hűtőszekrény</p>	
5. sz. terem, igazgatói iroda:		<p>Szekrények az iratok és iskolai könyvek tárolására, íróasztal, székek, Roland felvevő, számítógép, Hifi torony, Philips TV, szünetmentes egység, 2 db lézernyomtató, 2 db számítógép asztal, 2 db számítógép, állítható lámpa, telefon, telefax, Panasonic házimozzi rendszer, hagyományos lemezjátszó, Panasonic videó, Panasonic DVD lejátszó, Philips színes TV, hangfalak, iratmegsemmisítő</p>	
Raktár:		<p>2 db szekrény irattári anyag, Dexion-Salgó polcrendszer az iskola használaton kívüli hangszereinek, egyéb eszközeinek tárolására</p>	
Takarítószerter:		<p>Tisztítószerek, tisztító eszközök</p>	

2. számú melléklet

Kimutatás
A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola
kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről

Készült
a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények
névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
2. számú mellékletében foglalt,
a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló
jegyzék alapján

Telephely: Kisújszállás, Nagykun Klub, Rákóczi u. 3/d
TÁNCMŰVÉSZET

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>		<i>Megjegyzés</i>
	<i>ELŐÍRÁS</i>	<i>MEGLÉVŐ</i>	
táncterem	iskolánként 1	táncterem	
tanári öltöző		öltöző	
zuhanyzó, tanulói öltöző		tanulói öltöző	
kellék és jelmeztár		kellék és jelmeztár	
székek		20 db kárpitozott szék	
tanári asztal		1 db asztal	
eszköztároló szekrények		1 db eszköztároló szekrény Teljes falfelületet elfoglaló beépített szekrény	
tábla		1 db állványos tábla	
ruhatároló fogas		ruhatároló fogasok	
CD lejátszó		1 db CD lejátszó 1 db DVD lejátszó	
televízió		1 db színes televízió	
videokamera		1 db videokamera	
szeméttároló		1 db szeméttároló	
Táncterem			
zongora, v. piano		1 db digitális zongora	
zongoraszék		1 db zongoraszék	
tükörrel borított falfelület		10 m2 tükör vázzal	
táncszőnyeg		1 db táncszőnyeg	
falba rögzített 5-6 cm átm. farudak		tükör elé rögzített farudak	

3. számú melléklet

Kimutatás

A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola
kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről
Készült

a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

2. számú mellékletében foglalt,

a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló
jegyzék alapján

Telephely: Kisújszállás, Papi Lajos Alkotóház, Nyár u. 8.

KÉPZŐMŰVÉSZET

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató		Megjegyzés
	ELŐÍRÁS	MEGLÉVŐ	
Előadóterem, tanterem	A tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	2 tanterem	Megfelelő világítással
Műterem		1 műterem	Megfelelő világítással
Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei a tanteremben, műteremben	A tanulók létszámának figyelembevételével az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban		
tanulói asztalok, székek		9 db tanulóasztal, 16 szék	
rajzbakok		11 db rajzbak	
tárgyasztal	A tanulók létszámának figyelembevételével tantermenként 1	1 db tárgyasztal	
nevelői asztal, szék	Műtermenként 1	1 db íróasztal, szék	
paraván	A tanulók létszámának figyelembevételével tantermenként 1	1 db paraván	
tároló szekrény	tantermenként 1	A műteremben 2 db, a tanteremben 6 db	
tábla	iskolánként 1	2 db tábla	
magnetofon, vagy CD-lejátszó	iskolánként 1	1 db Hi-fi berendezés	
videó, lejátszó, felvevő, televízió, videó kamera, diavetítő, vetítőállvány, vetítőképernyő		1 db videó kamera 3 db televízió	székhelyen található
		1 db diavetítő, 1 db vetítőképernyő	
sötétítő függöny	lefedésre alkalmas méretben	Az ablakok méretének megfelelő	
ruhatároló fogas	helyiségenként 1	2 db ruhatároló fogas	
vízcsap	műhelyenként 1	1 db fürdőszobai vízcsap és 1 konyhai vízcsap	
szárító-tároló állvány	műhelyenként 1	1 db szárító állvány és egy rajzlapszárító szekrény	
szeméttároló	helyiségenként 1	3 db szeméttároló	
mobil lámpa	műtermenként 2	2 db mobil lámpa	
sokszorosító grafikai prés	iskolánként 1	1 db grafikai prés	
égetőkemence	iskolánként 1	1 db tűzzománc kemence	

4. számú melléklet

Kimutatás
A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola
kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről

Készült
a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
2. számú mellékletében foglalt,
a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló
jegyzék alapján

Telephely: Törökszentmiklós, Baptista Szeretetszolgálat EJSZ Kölcsey Ferenc Általános Iskolája,
Kölcsey Ferenc út 21.
TÁNCMŰVÉSZET

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató		Megjegyzés
	ELŐÍRÁS	MEGLÉVŐ	
tanterem		tanterem	
táncterem	iskolánként 1	táncterem	
tanári öltöző		tanári öltöző	
zuhanyzó, tanulói öltöző		zuhanyzó, tanulói öltöző,	
kellék és jelmeztár		kellék és jelmeztár	
székek		székek	
tanári asztal		asztal	
eszköztároló szekrény		eszköztároló szekrény	
tanulói asztal		tanulói asztal	
tábla		tábla	
ruhatároló fogas		ruhatároló fogasok	
CD lejátszó		CD lejátszó DVD lejátszó	
televízió		színes televízió	
videokamera		videokamera	
szeméttároló		szeméttároló	
Táncterem			
zongora, v. pianino		digitális zongora	
zongoraszék		zongoraszék	
tükörrel borított falfelület		rögzített tükör	
táncszőnyeg		táncszőnyeg	
mobil balettrudak		mobil balettrudak	

5. Számú melléklet

Tehetséggondozás

BAPTISTA OKTATÁS

„A jövő a gyermekeinken múlik. A mi feladatunk pedig az, hogy segítsünk nekik kibontakoztatni a mindannyiukban ott rejlő tehetséget.”
Csíkszentmihályi Mihály

I. Nevelési cél

Minden diákban ott rejlik a lehetőség, hogy képességeit teljesítménybe fordítva sikerélményt szerezzen, a tanulás élmény és öröm legyen számára, tudatos, aktív, produktív felnőtté váljon.

Ennek szellemében iskolánk tehetségtámogató programjait az alábbi nevelési célok határozzák meg:

- a fejlődési szemléletben rejlő lehetőségekkel megismertetni minden tanulót;
- a tanulók sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, rugalmas személyiséggé fejlesztése;
- az egyéni erősségekre, érdeklődésre épülő tanulási helyzetek által sikerélményhez juttatni a diákokat, hogy sikerélményeik által képessé váljanak az önszabályozott tanulásra, az élethosszig tartó tanulásra;
- meglátni és megláttatni illetve továbbfejleszteni minden gyermekben saját és társai értékeit, így segítve az együttműködést;
- a kommunikációs készség fejlesztése, a konstruktív konfliktuskezelés eszköztárának kialakítása;
- erőforrásaik ismeretében képesek legyenek a nehézségekben fejlődési lehetőséget látván a kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni;
- képessé tenni a diákokat a flow-élmény megélésére, a tartalmas élet feltételeinek megteremtésére.

A tehetség, mint belső hajtóerő, a tenni, alkotni vágyás belső motivációja, ha nem bontakozhat ki eredeti mivoltában, más utat tör magának (agresszió, szorongás, tanulási problémák). Elsődleges célunk így minden gyermeknek segíteni, hogyan tudja saját erősségeit felismerve, elfogadva képességeit teljesítménybe fordítani.

Iskolánk profilja: alapfokú művészetoktatás zeneművészet, képzőművészet (grafika) és táncművészet (néptánc) ágban.

A Baptista Alapfokú Művészeti Iskola küldetése, az oktatás alapelvei, feladatai, tartalmi elmei, módszerei és eszközei a Nevelési program 1. és 2. pontjában kerültek részletes kidolgozásra.

A művészeti iskola keretén belül az óvodások számára lehetőséget biztosítunk, hogy részt vegyenek zeneóvodai és néptáncóvodai órákon.

A zeneóvodai foglalkozásokon megismerkedhetnek a zene alapjaival, a különböző hangszerekkel, mindezt játékos formában, interaktív módon.

A néptáncóvodai foglalkozások keretén belül a gyerekek megismerik a népi játékokhoz szükséges mozgásokat, ritmusokat, tereket, térformákat. A fejlesztés népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok segítségével történik.

Az óvodás korú gyermekek oktatása elősegíti a beiskolázási mutatónk növekedését.

A hagyományos hegedűoktatás mellett alkalmazzuk a Suzuki módszert is, mely egy speciális, különleges oktatási forma. Ennek jellemzői, hogy a gyermekeket óvodás korban, csoportosan kezdjük el tanítani. Az oktatás a szülők bevonásával történik, melynek fontos elemei a hallás utáni tanulás, az állandó ismétlés és a zenehallgatás.

II. Alapelvek

A tehetséggondozás kiindulópontja, hogy úgy tekintsünk minden gyerekre, hogy lehet tehetséges valamiben, aminek kibontakoztatásához változatos lehetőségeket kell biztosítani iskolai kereteken belül.

Tehetségtámogató munkánkat a Komplex tehetségtámogató stratégiaja a baptista intézményekben dokumentumra alapozzuk az alábbiak szerint:

1. Tehetségtámogatás keretei

1.1 Tehetség meghatározása

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagot messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.” (Harsányi István)

A tehetség természeti erő, amely a megjelenésére alkalmas környezetben alkotó erővé válhat. A tehetség sajátos attitűd és reakciómód, amely kiemelkedő képességek kifejlesztésére és alkotó teljesítménybe fordítására irányul. Mindenkire úgy kell tekinteni, hogy akár tehetség is lehet. A környezeti tényezők, különösen az elvárások és a motiváció jelentősen befolyásolják a tehetség megjelenését.

1.2 Tehetségvizsgálat komplexitása

A **tehetségvizsgálatok** egy adott közösség és/vagy adott egyének megismerésére irányulnak, és nem a tehetségek kiválogatását célozzák. A tehetségvizsgálatok célja a megfelelő fejlesztő környezet biztosítása akár egyénről, akár egy közösségről van szó. A tehetségvizsgálat több forrás bevonásával történik, a személyes és környezeti változók interakciójában kerülnek elemzésre az információk. A tehetségvizsgálatok az erős és gyenge pontok azonosítására egyaránt figyelemmel vannak. A képesség, tanulási és motivációs profil alapján lehet fejlesztési környezetet felépíteni, megalapozottan programokba irányítani, vagy mentorhoz közvetíteni a tehetségeket.

A **tehetségazonosítás** célja a tehetségígéretek felkutatása, a tehetségek azonosítása. Módszerei: szubjektív (alkalmi és strukturált megfigyelés, tulajdonságlisták alkalmazása, a szülők és a kortársak véleménye, visszajelzése); objektív (tesztek, pszichológiai mérések).

A szunnyadó tehetség kibontakoztatását, fejlesztését segítő komplex folyamat a **tehetséggondozás**. A tapasztalati lehetőséget és élményt nyújtó tanulási-fejlődési helyzetek teret biztosítanak a tehetséghasznosulási formák azonosítására. A tehetséggondozás fő formái: a mindennapi tevékenységbe épített komplex személyiségfejlesztés; egy-egy tudományos, művészeti, sport vagy egyéb tevékenység kiemelt művelése; tehetségvizsgálat; egyéni és csoportos konzultáció a családdal, szakemberekkel, a tehetségekkel; mentorrendszer / egyénre szabott megsegítés; pályázatok; versenyek, fellépések egyéb megjelenés; pályatanácsadás, karrierépítés; konfliktuskezelés.

Kiemelt célunknak tekintjük a **tehetségbarát társadalom** erősítését. A tehetségbarát társadalom lehetőségeket biztosít egészen kicsi gyerekkortól kezdve a képességek fejlődésére. Tevékenységet és nem teljesítményt vár el a még éretlen képességek szintjén. A tehetségbarát társadalom rugalmas, ugyanakkor kiszámítható, határozott szabályokat és a képességek fejlődésének megfelelő szabadságot nyújt a további fejlődéshez. A tehetségbarát társadalom erősíti az egyén felelősségét saját tevékenységéért, fejlődéséért és teljesítményéért.

2. Tehetségtámogatás alapelvei

1. Inkluzivitás

A tehetséggondozásnak befogadó jellege kell, hogy legyen. Mindenki számára elérhetővé kell tenni a változatos tanulási helyzetek megteremtése által, hogy érdeklődésének megfelelően teret kapjon képességei teljesítménybe fordításához.

A köznevelési intézmények felkészülten képesek fogadni a tehetség sokszínű megmutatkozását, lehetőséget biztosítanak a kettős különlegességű tehetségek gondozására is.

2. Komprehenzív szemlélet

A köznevelési intézmények a gyerekek eltérő érdeklődése, teljesítőképessége, tanulási üteme alapján biztosítja az önnön képességeik felismeréséhez elengedhetetlenül szükséges tudások és képességek megszerzését. Az intézmények alapvető feladata mindenki számára egyaránt biztosítani a világ megismeréséhez és a társadalomban való eligazodáshoz szükséges ténytudás

megszerzésének, és a megszerzett ténytudás operacionálásához szükséges műveleti tudás megszerzésének lehetőségét.

A köznevelési intézmények tehetséggondozó munkája révén megvalósul az esélyteremtés elve.

A tehetség különböző megnyilvánulási módjai értéként jelennek meg, melyek nemcsak elfogadásában, hanem a kortársi elfogadtatásában is szerepet vállal az intézmény.

3. Tevékenységfókusz

A hatékony tehetséggondozás tevékenység- és nem teljesítményalapú. A teljesítmények következményként jelennek meg.

A köznevelési intézmények a tehetségsegítő programok sokszínűsége által segítik, hogy a tehetséges fiatalban meglévő potenciál életkora, kulturális, társadalmi háttere, elkötelezettsége, motivációja által meghatározottak szerint produktum létrehozását lehetővé tegyék.

4. Hosszú távú szemlélet

A tehetségsegítés általában a kora gyermekkortól a munkába állás és a tehetség hasznosulásának kezdeti fázisai idejéig (~35 éves korig) tart. A tehetségsegítés feladata ily módon az életpálya-építés segítése – különös tekintettel az életszakasz-határok átlépésének zavartalanságának támogatásával.

5. Felelősség elve

A tehetséghasznosulás megfelelő módjainak azonosítása, lehetőségek szerinti biztosítása a társadalmi felelősségvállalás jegyében történik. A tehetséghasznosulás módjainak biztosítása az átjárhatóság és folyamatosság elve szerint érvényesül.

3. Tehetségtámogatás tevékenységei

Tehetségvizsgálat – intézményi tehetség térkép

- differenciált tanórai munkaszervezés többszörös intelligencia elmélete alapján,
- képesség-kibontakoztató tárgy bevezetése az iskolákban.

Tehetségazonosítás: tehetségkeresés-azonosítás, amelynek célja a megnyilvánuló potenciális és/ vagy kibontakozott tehetségek erős és gyenge pontjainak megismerése.

Intézményünkben használt módszerek:

- pedagógusi megfigyelés, javaslattevés,
- tehetségazonosító tesztek (diák, szülő, pedagógus),
- tehetség-profil készítése koordinátor által,
- iskolapszichológus által felvett tesztek (személyiségjellemzők vizsgálata).

Tehetséggondozás: a tehetségek kibontakozását segítő tervszerű aktivitás és folyamat, melyet kiegészíti a komplex személyiségfejlesztés.

Intézményünkben használt módszerek:

- tehetségterület szerinti gazdagítás / dúsítás, gyorsítás/ léptetés
- intra- és interperszonális terület fejlesztése.

A megvalósítás módjai:

- egyéni támogatás (versenyfelkészítés, mentorálás, egyéni fejlesztés, tehetség coaching),
- csoportos fejlesztés (tagozat, fakultáció, szakkör, versenyfelkészítés),
- komplex program (tehetségműhely).

Tehetség-tanácsadás: a tehetséggondozásra vonatkozó útmutatás a (tehetséges) diák, a szülő/gondviselő, a tehetségesekkel foglalkozó szakember, az intézményvezető, a tehetség témakörrel ismerkedő személy számára.

Intézményünkben megvalósuló tehetség-tanácsadás:

Téma	Célcsoport					
	(tehetséges) diák	pedagógus	szülő/gondviselő	tehetségekkel foglalkozó szakember	intézmény-vezető	tehetség témakörrel ismerkedő személy
tehetség jellemzői	X	X	X	X		X
tehetséggondozás formái	X		X	X		X
kettős különlegességű tehetségek fejlesztése			X			X
intra- és interperszonális terület fejlesztése		X	X	X		
pályaorientáció	X		X			
intézmény tehetséggondozó programjának jellemzői	X	X	X			X
egyéni fejlesztés	X		X			

III. Feladatok

A megfelelő képzési, nevelési cél megvalósításához a tanulók komplex megismerése szükséges, ami nem nélkülözheti sem képességük, sem személyiségük sajátosságainak feltérképezését.

1. Tehetségazonosítás

- online tesztfelületen tehetség-tesztek (tehetségterület, tehetségfaktor, tehetségalkat) kitöltése, egyéni visszajelzés biztosítása;
- tehetség tanácsadás formájában szóbeli egyéni visszajelzés biztosítása;
- a pedagógusok támogatása a megfigyeléses módszerrel történő tehetségazonosításban;
- iskolapszichológus bevonása a tehetségazonosítás folyamatába (szűrővizsgálatok, tehetségazonosítás speciális eszközei).

2. Tehetséggondozás

- tehetség-tesztek eredményeinek beépítése egyes tanórai feladatok elkészítésébe, a hozzájuk kapcsolódó munkaszervezésbe,
- egyéni erősségek alapján tehetségműhelyekben való részvétel biztosítása,
- osztályfőnöki óra keretein belül megvalósuló tevékenységekkel a képességkibontakoztatás segítése,
- pályaorientáció támogatása.

3. Tehetségfejlesztés

- hatékony képesség-, készségfejlesztés (vizuális, verbális, motorikus emlékezet, koncentráció-figyelem, kreativitás-fantázia fejlesztése, kapcsolatteremtés és együttműködési képességek erősítése, egymásra figyelés kialakítása, érzékszervi finomítás, mozgáskoordináció kialakítása és mélyítése)
- sokirányú személyiség fejlesztés
- megfelelő szociális kapcsolatrendszer kialakítása
- viselkedéskultúra fejlesztése
- támogató légkör kialakítása
- az egyéni képességekhez igazodó tanulási forma kialakítása
- a csoportos órákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés
- hangszeres és csoportos órák emelt szintű oktatása
- csoportbontás az egyéni képesség felmérésének tükrében
- művészeti pályára történő felkészítés
- versenyekre, vetélkedőkre, fesztiválokra való felkészítés (szaktárgyi, társművészetek)
- szabadidős foglalkozásokon való részvétel (színház-, hangverseny-, múzeumlátogatás)
- nyári művészeti tábor keretén belül komplex művészeti fejlesztés

Ennek megfelelően a tehetséggondozás és –fejlesztés szervezeti formái intézményünkben:

1. Tanórai tehetséggondozás
2. Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

Tanórai tehetséggondozás

Tanórai tehetséggondozás célja, hogy minden diák érdeklődésének és elsődleges tehetségterületének megfelelően változatos tanulási helyzeteken keresztül sajátítsa el a gimnáziumi tananyagot, kapjon lehetőséget tudása alkalmazására.

Tanórákon ezzel kongruens módon a következő lehetőségekkel élünk:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulási helyzetek megteremtése a tehetségterületeknek megfelelő feladatszervezéssel;
- Differenciált képességfejlesztés;
- Csoportbontás;
- Emelt óraszámú oktatás;
- Az önálló tanulás képességének formálásához tanulásmódszertani segítségnyújtás;
- Ösztönözzük a tanulókat az önismeretük fejlesztésére, a tehetségterületük felismerésén és azt segítő információfeldolgozási módon keresztül pedig az önirányításra,
- A tanulói teljesítmény fejlesztő értékelésével segítjük továbbfejlődésüket.

Alkalmazott stratégiák tanórákon:

- A tananyag dúsítása, gazdagítása;
- Az egyéni tanulási stílus kibontakozását segítő munkaszervezés megvalósítása; Felfedezett tanulási helyzetek biztosítása; Idő-és feladatszervezés metodikájának megismertetése az önszabályozott tanulás támogatása érdekében;
- A figyelemkoncentráció fejlesztése az érdeklődés felkeltésével, gondolkodtató, motiváló kérdésekkel problémaközpontú tanulási helyzetek megteremtésével;
- A kreatív problémamegoldási stratégiák kialakításának támogatása az ismeretszerzés és információfeldolgozás folyamatának hatékonysága érdekében.

Differenciált foglalkozások:

Kooperatív tanulás: A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történő megvalósítása. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők.

Projekt módszer: A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

A tehetségfejlesztés az azonosított tehetségterület mentén történő komplex támogatást jelenti. Ennek sajátos megnyilvánulási formája a pályaeorientációs konzultáció, mely során a diákok a tehetség-tesztek alapján kapnak támogatást az életpálya-építéshez. A pályaeorientáció, pályaválasztás területén az iskolapszichológus által további tanácsadás vehető igénybe.

További tehetségfejlesztő alkalmak iskolánkban:

- Szakköri foglalkozás során a téri-vizuális és zenei területen kiemelkedő diákok tehetségfejlesztése valósul meg.
- Az év elején felvett tehetség-tesztek alapján a tehetségtámogatás munkaközösség vezetője javaslatokat fogalmazhat meg további tehetségműhelyek indítására.
- Projektnapok és iskolai ünnepek a diákok erősségeihez igazodván a tehetségfejlesztés megvalósítását segítik.

- Versenyekre való felkészítés egyéni vagy csoportos formában valósul meg a diák vagy a diákok érdeklődése és azonosított tehetségterülete alapján.

IV. Eszközök

A tehetségazonosítást és -gondozást segítő infrastrukturális háttér:

A tehetségprogramok infrastrukturális háttérének biztosítása: helyiségek, tárgyi és módszertani eszközök, nyomtatott oktatási anyagok, tanügy-igazgatási nyomtatványok, IKT eszközök, és digitális felületek (honlap, teszt bázis, digitális felmérések eszközei).

A tehetségazonosítást segítő eszközök:

- tesztbázis a tehetség-azonosításhoz (online felület a kitöltéshez és a kiértékeléshez, visszajelzéshez)
- tehetségazonosító eszközök az iskolapszichológus számára,
- szűrővizsgálatok eszközei az iskolapszichológus számára,

A tehetséggondozást segítő eszközök:

- közösségi játékok a lazító programokhoz,

A tehetségfejlesztést segítő eszközök:

- pályaaorientációs segédanyagok,
- tehetségműhely tehetségfejlesztő programterve,
- szemléltető anyagok a tehetségműhely tematikája alapján,

V. Megvalósításukat segítő tevékenységek

Az iskolai tehetségprogram működtetése a tehetségtámogató munkaközösség által valósul meg, melynek munkáját iskolapszichológus segíti. A tehetségtámogató munkaközösség tagjai segítik a szaktanárokat a többszörös intelligencia elmélete alapján történő tanórai differenciálásban.

Tehetségtámogató munkaközösség tevékenységei:

Tehetségazonosítás

- A tehetség-tesztbázis felülvizsgálata minden évben.
- Megfigyeléses módszer alapján javaslattevés a tehetségígéretnél mutató diákok további vizsgálatára vonatkozóan.

Tehetséggondozás

- A Gardneri többszörös intelligencia elmélete alapján megvalósuló tanórai tehetséggondozáshoz bemutatóórák megszervezése szükséges a tehetségteszt tanórai alkalmazására vonatkozóan.
- Felkészítő alkalmak megszervezésében való részvétel, mely során a szaktanároknak a tehetség-teszt tanórai alkalmazására vonatkozóan történik segítségnyújtás.
- Feladatbank létrehozása a többszörös intelligencia alapú tanulásszervezéshez.

Tehetségfejlesztés

- Tehetségműhelyek megvalósításában való részvétel: munkaterv kidolgozása, szakmai anyag elkészítése, foglalkozások megtartása, dokumentálása, fejlesztő visszajelzés a diákok számára.